

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технологічний університет

Факультет	Технології вина та туристичного бізнесу
Кафедра	Туристичного бізнесу та рекреації
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Міжнародний туризм

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

**на тему «Зелений туризм як складова економічного розвитку:
досвід ЄС для України»**

Здобувачки
Ільницької О.Р.
5 курсу групи МТз- 51

Керівник: зав.каф. ТБ та Р,
д.е.н., професор
Добрянська Н.А.

Консультант:
професор каф. ЦТФО
Добрянська Н.А.

Кваліфікаційна робота допускається до захисту
Рішення кафедри від 3 червня 2024 р., протокол № 9
Завідувачка кафедри ТБтаР _____

Наталя ДОБРЯНСЬКА

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет	Технології вина та туристичного бізнесу
Кафедра	Туристичного бізнесу та рекреації
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	242 Туризм
Освітня програма	Міжнародний туризм

ЗАТВЕРДЖУЮЗав. кафедри ТБтаР

Наталя ДОБРЯНСЬКА

15 вересня 2023 р.

ЗАВДАННЯ**НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА**

Ільницькій Олександрі Романівні

1. Тема роботи: Зелений туризм як складова економічного розвитку: досвід ЄС для України

Затверджена наказом ОНТУ від «5» вересня 2023 р. № 502-03.

2. Термін здачі здобувачкою закінченої роботи «1» червня 2024 р.

3. Вихідні дані роботи: монографії, підручники, навчальні посібники, законодавчі та нормативні акти, первинні документи, звіти туристичних підприємств, статистична звітність, статті та тези.

4. Перелік питань, які потрібно розробити:

РОЗДІЛ 1. Науково-теоретичні основи розвитку зеленого туризму

РОЗДІЛ 2. Аналіз розвитку зеленого туризму в країнах ЄС

РОЗДІЛ 3. Шляхи розвитку зеленого туризму в Україні на основі досвіду ЄС

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Презентація до кваліфікаційної роботи (27 слайдів)

6. Консультанти по роботі, із зазначенням розділів роботи, що стосуються їх

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 3	Наталя ДОБРЯНСЬКА	15.09.2023р	20.05.2024р

7. Дата видачі завдання 15.09.2023р.

Керівник _____ Добрянська Н.А.

Завдання прийняла до виконання _____ Ільницька О.Р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1.	Отримання теми для кваліфікаційної роботи	05.09.2023	виконано
2.	Затвердження плану кваліфікаційної роботи	15.09.2023	виконано
3.	Надання 1 розділу на перевірку	09.03.2024	виконано
4.	Надання 2 розділу на перевірку	21.04.2024	виконано
5.	Надання 3 розділу на перевірку	05.05.2024	виконано
6.	Формування висновку, списку використаних джерел, додатків	10.05.2024	виконано
7.	Здача закінченої кваліфікаційної роботи	31.05.2024	виконано
8.	Розробка презентації	01.06.2024	виконано

Здобувач-дипломник _____ Ільницька О.Р.

Керівник роботи _____ Добрянська Н.А.

Несу відповідальність за ідентичність електронного та друкованого варіантів кваліфікаційної роботи, даю згоду на обробку персональних даних та не заперечую проти розміщення кваліфікаційної роботи на офіційних web-ресурсах ОНТУ.

Підтверджую, що в кваліфікаційній роботі відсутні порушення норм академічної доброчесності.

Здобувач-дипломник _____ Ільницька О.Р.

АНОТАЦІЯ

до кваліфікаційної роботи бакалавра

Робота містить 83 сторінки, 18 таблиць, 13 рисунків, список літератури з 63 найменувань, 3 додатків.

У кваліфікаційній роботі було розглянуто науково-теоретичні основи розвитку зеленого туризму, проведено аналіз розвитку зеленого туризму в країнах ЄС, запропоновано шляхи розвитку зеленого туризму в Україні на основі досвіду ЄС.

Метою виконання роботи є вивчення та аналіз досвіду Європейського Союзу у сфері зеленого туризму з метою виявлення найкращих практик, які можуть бути використані для стимулювання економічного розвитку та сталого зростання в Україні. Об'єктом дослідження є зелений туризм як складова економічного розвитку.

Завданням роботи є: дослідити, як країни Європейського Союзу розвивають зелений туризм, вивчити поточну ситуацію з зеленим туризмом в Україні, визначити переваги зеленого туризму, оцінити потенційні виклики та перешкоди для розвитку зеленого туризму в Україні, запропонувати практичні рекомендації для державних органів, підприємців, та інших зацікавлених сторін, щоб ефективно розвивати зелений туризм як складову економічного розвитку.

За результатами виконаної роботи сформульовані висновки щодо нового бачення того, як зелений туризм може сприяти стійкому економічному зростанню, забезпечити екологічну сталість та створити нові можливості для місцевих громад в Україні.

Отримані результати можуть послужити як основа для розробки стратегій і програм, спрямованих на розвиток зеленого туризму в Україні.

Рік захисту роботи 2024

ANNOTATION
to the qualification work of a bachelor

The work contains 83 pages, 18 tables, 13 figures, a bibliography of 63 items, 3 appendices.

In the qualification work, the scientific and theoretical foundations for the development of green tourism were examined, an analysis of the development of green tourism in EU countries was conducted, and approaches for the development of green tourism in Ukraine based on the EU experience were proposed. The goal of this work is to study and analyze the European Union's experience in the field of green tourism to identify best practices that can be used to stimulate economic development and sustainable growth in Ukraine. The object of the research is green tourism as a component of economic development.

The tasks of the work are to: investigate how European Union countries develop green tourism; study the current state of green tourism in Ukraine; identify the benefits of green tourism; assess potential challenges and obstacles to the development of green tourism in Ukraine; propose practical recommendations for government bodies, entrepreneurs, and other stakeholders to effectively develop green tourism as a component of economic development.

Based on the results of the work, conclusions were drawn regarding a new perspective on how green tourism can contribute to sustainable economic growth, ensure environmental sustainability, and create new opportunities for local communities in Ukraine.

The results obtained can serve as a basis for developing strategies and programs aimed at developing green tourism in Ukraine.

The year of job protection is 2024

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1	
Науково-теоретичні засади розвитку зеленого туризму.....	12
1.1 Історичний розвиток зеленого туризму, визначення та його концепція.....	12
1.2 Види та форми зеленого туризму	19
1.3 Основні принципи сталого туризму	23
Висновки до 1 розділу.....	28
РОЗДІЛ 2	
Досвід ЄС у розвитку зеленого туризму та аналіз його поточного стану в Україні	30
2.1 Політики, стратегії, механізми підтримки та фінансування зеленого туризму в ЄС	30
2.2. Приклади успішних кейсів зеленого туризму в країнах ЄС.....	34
2.3 Сучасні тенденції в українському зеленому туризмі.....	44
Висновки до 2 розділу.....	61
РОЗДІЛ 3	
Можливості та перспективи розвитку зеленого туризму в Україні на основі впровадження досвіду ЄС.....	63
3.1 Впровадження досвіду Європейського Союзу (ЄС) у розвитку зеленого туризму України	63
3.2 Адаптація європейських практик для України	68
3.3 Рекомендації щодо розвитку зеленого туризму в Україні	73
Висновки до 3 розділу.....	80
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	84
ДОДАТКИ.....	89

ВСТУП

Актуальність кваліфікаційної роботи полягає в зростаючій потребі в сталому розвитку та ефективному використанні природних ресурсів, особливо в контексті глобальних екологічних викликів. Зелений туризм є важливим інструментом, який може сприяти економічному зростанню, забезпеченню робочих місць та підтримці місцевих громад, зберігаючи при цьому екологічний баланс.

В умовах, коли Україна прагне до інтеграції з Європейським Союзом та впровадження європейських стандартів, дослідження зеленого туризму та його впливу на економічний розвиток є надзвичайно актуальним. Вивчення досвіду ЄС дозволяє знайти найкращі практики та визначити, як їх можна адаптувати до українських реалій. Це, в свою чергу, може сприяти підвищенню конкурентоспроможності туристичного сектору в Україні та забезпеченню сталого розвитку.

Крім того, актуальність кваліфікаційної роботи обумовлена зростаючою увагою до екологічних питань і необхідністю розробки стратегій, які підтримують екологічно дружні практики. Зелений туризм може бути важливим компонентом національної стратегії розвитку, допомагаючи вирішити ряд економічних та екологічних завдань.

Таким чином, кваліфікаційна робота, яка вивчає зелений туризм як складову економічного розвитку, не тільки актуальна, але й має потенціал зробити значний внесок у формування стратегій та політик, спрямованих на сталий розвиток України.

Метою виконання роботи є вивчення та аналіз досвіду Європейського Союзу у сфері зеленого туризму з метою виявлення найкращих практик, які можуть бути використані для стимулювання економічного розвитку та сталого зростання в Україні. Робота також спрямована на розробку рекомендацій і стратегій для впровадження цих практик у контексті українського

законодавства, інфраструктури та місцевих умов. Кінцева мета полягає в тому, щоб сприяти розвитку зеленого туризму в Україні, як інструменту економічного зростання, створення робочих місць, збереження природних ресурсів та підтримки місцевих громад. Це передбачає використання європейського досвіду для створення стійких туристичних практик, які сприяють розвитку регіонів, екологічній рівновазі та соціально-економічному прогресу. Загалом, мета роботи охоплює не лише аналіз і адаптацію європейських підходів, але й формування стратегії, яка враховує унікальні умови та потреби України, забезпечуючи сталий розвиток зеленого туризму.

Об'єктом дослідження є зелений туризм як складова економічного розвитку, який включає комплекс аспектів, пов'язаних із цим напрямком туризму. Він охоплює взаємозв'язок між зеленим туризмом, економічним зростанням, екологічною стійкістю та соціальним благополуччям. Об'єкт дослідження розглядає зелений туризм у контексті його впливу на місцеві громади, економічні показники та природні ресурси. Він включає в себе політики та стратегії, спрямовані на розвиток зеленого туризму, а також практики, які застосовуються в різних регіонах. Об'єктом дослідження також є чинники, які сприяють або перешкоджають розвитку зеленого туризму, його вплив на навколишнє середовище та місцеву економіку, а також те, як досвід країн ЄС може бути адаптований для сприяння розвитку цього виду туризму в Україні.

Завданням роботи передбачено:

1. Дослідити, як країни Європейського Союзу розвивають зелений туризм і які політики та стратегії вони застосовують для стимулювання економічного зростання та сталого розвитку.

2. Вивчити поточну ситуацію з зеленим туризмом в Україні, включаючи наявні ресурси, інфраструктуру, нормативну базу та рівень популярності цього виду туризму.

3. Визначити переваги зеленого туризму, такі як економічний розвиток, створення робочих місць, підтримка місцевих громад та збереження

природних ресурсів. Виявити нові можливості для розвитку цього сектору в Україні.

4. Оцінити потенційні виклики та перешкоди для розвитку зеленого туризму в Україні, зокрема пов'язані з нормативно-правовою базою, екологічними питаннями, інфраструктурою та інвестиціями.

5. На основі аналізу досвіду ЄС та поточного стану в Україні запропонувати практичні рекомендації для державних органів, підприємців, та інших зацікавлених сторін, щоб ефективно розвивати зелений туризм як складову економічного розвитку.

6. Розробити базову стратегію або дорожню карту для впровадження практик зеленого туризму в Україні з урахуванням досвіду ЄС.

7. Оцінити потенційний вплив зеленого туризму на економіку, екологію та суспільство в Україні, з особливим акцентом на сталий розвиток.

Ці завдання спрямовані на те, щоб дослідження могло сприяти розвитку зеленого туризму як дієвого інструменту економічного зростання та екологічної стійкості в Україні, спираючись на досвід ЄС.

Предметом роботи є вивчення концепції зеленого туризму як інструменту економічного розвитку, з особливим акцентом на досвіді країн Європейського Союзу та можливості його адаптації в Україні. Цей предмет охоплює аналіз різних аспектів зеленого туризму, включаючи економічні, екологічні та соціальні компоненти, і досліджує, як вони можуть сприяти сталому розвитку та зростанню місцевих економік. Предмет роботи також охоплює дослідження політик і стратегій, які підтримують зелений туризм, а також вивчення впливу цього типу туризму на місцеві громади, довкілля та економічну стійкість. Крім того, предметом дослідження є виявлення ключових факторів успіху і можливих перешкод, які стоять на шляху розвитку зеленого туризму в Україні, з метою формування рекомендацій для ефективного впровадження європейського досвіду.

Для досягнення цілей дослідження використовувалися такі методи:

1. Літературний огляд (аналіз наукових статей, звітів, та інших публікацій, пов'язаних із зеленим туризмом, сталим розвитком та економічним зростанням).

2. Порівняльний аналіз (порівняння практик і досвіду різних країн ЄС щодо розвитку зеленого туризму, з метою виявлення найкращих практик і визначення можливостей їх застосування в Україні).

3. Статистичний аналіз (збір і аналіз статистичних даних, щоб зрозуміти тренди в розвитку зеленого туризму, його економічний вплив та значення для місцевих громад).

4. Кейсовий аналіз (вивчення конкретних прикладів успішного впровадження зеленого туризму в ЄС і визначення ключових факторів, які сприяють цьому успіху).

5. SWOT-аналіз (оцінка сильних та слабких сторін, можливостей та загроз для розвитку зеленого туризму в Україні, що дозволяє сформуванню комплексну стратегію розвитку).

Новизна отриманих результатів полягає в тому, що дослідження пропонує свіжий підхід до аналізу і використання практик зеленого туризму з ЄС у контексті економічного розвитку України. Вперше зроблено комплексний аналіз досвіду європейських країн у розвитку зеленого туризму та вивчено, як ці практики можуть бути адаптовані до українських умов.

Отримані результати дають нове бачення того, як зелений туризм може сприяти стійкому економічному зростанню, забезпечити екологічну сталість та створити нові можливості для місцевих громад в Україні. Крім того, новизна дослідження полягає в ідентифікації унікальних викликів і можливостей, що стоять перед Україною в цьому контексті, а також у розробці рекомендацій щодо стратегій та політик для просування зеленого туризму.

Інформаційна база дослідження включала в офіційні документи та звіти ЄС, наукові дослідження і статті, статистичні дані, кейси успішного досвіду, законодавство та нормативні акти України, матеріали та презентації, де обговорюються питання зеленого туризму та сталого розвитку.

Апробація результатів наукового дослідження. Окремі положення наукового дослідження було включено та апробовано на III Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні питання землекористування та туризму в контексті сталого розвитку України», яка відбулася 18 квітня 2024 року в Львівському національному університеті природокористування. Тези на тему «Зелений туризм як складова економічного розвитку» (Додаток А).

Практична цінність роботи полягає в можливості застосування європейського досвіду в розвитку зеленого туризму в Україні. Цей підхід може сприяти створенню нових робочих місць, стимулюванню місцевої економіки та покращенню екологічної стійкості. Він також допомагає розвивати інфраструктуру та популяризувати екологічно дружні практики в туризмі, що може призвести до сталого економічного розвитку в різних регіонах України.

Отримані результати можуть послужити як основа для розробки стратегій і програм, спрямованих на розвиток зеленого туризму в Україні. Вони можуть бути корисними для державних органів, місцевих громад, підприємців та інших зацікавлених сторін у плануванні та впровадженні практик, які сприяють економічному зростанню та екологічній стійкості. Ці результати також можуть допомогти ідентифікувати ключові чинники успіху та перешкоди, які слід подолати для ефективного розвитку зеленого туризму на основі досвіду ЄС.

Робота складається з вступу, 3 розділів, висновків. Містить 83 сторінки тексту, 13 рисунків, 18 таблиць. Список джерел включає 63 найменування літератури.

РОЗДІЛ 1

Науково-теоретичні засади розвитку зеленого туризму

1.1 Історичний розвиток зеленого туризму, визначення та його концепція

Науково-теоретичні засади зеленого туризму ґрунтуються на концепції сталого розвитку, яка поєднує економічну життєздатність, екологічну стійкість та соціальну відповідальність. Основними елементами цього підходу є екологічність, підтримка місцевих громад, соціальна та економічна ефективність. Зелений туризм спонукає до використання екологічно дружніх практик, зменшення вуглецю та збереження природних ресурсів, водночас сприяючи економічному зростанню та створенню робочих місць.

Історичний розвиток зеленого туризму бере початок у концепції екотуризму, яка виникла в 1980-х роках. Подальший розвиток був пов'язаний із зростаючою увагою до екологічних проблем та прийняттям ідей сталого розвитку на міжнародному рівні. Концепція зеленого туризму включає мінімізацію негативного впливу на довкілля, підтримку місцевих громад, використання екологічно дружніх практик і забезпечення економічної стійкості. Визначення зеленого туризму включає екологічну відповідальність, соціальну взаємодію та економічну ефективність.

Зелений туризм - це форма туризму, яка поєднує економічну активність із збереженням довкілля та підтримкою місцевих громад. Він спрямований на мінімізацію негативного впливу на природу і культурну спадщину, а також на сприяння сталому розвитку [1].

Становлення зеленого туризму пов'язане з розвитком концепції сталого розвитку, підвищенням екологічної свідомості та усвідомленням важливості збереження природних ресурсів.

Зародження ідеї зеленого туризму відбулося в контексті екотуризму, який виник у 1980-х роках. Це був період, коли світ почав усвідомлювати наслідки невідповідального використання природних ресурсів, забруднення та руйнування екосистем. Екотуризм спочатку фокусувався на відвідуванні природних територій з мінімальним впливом на довкілля та культурну спадщину.

У 1992 році на Конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку (саміт у Ріо-де-Жанейро) було прийнято "Порядок денний на 21 століття", що визнало важливість сталого розвитку, включаючи туризм. Це заклало основи для подальшого розвитку концепції зеленого туризму.

У 1990-х і на початку 2000-х років зелений туризм почав охоплювати ширший спектр практик, які враховують економічні, соціальні та екологічні аспекти. Виникли нові форми туризму, такі як агротуризм, екотуризм, культурний туризм, які об'єднували відповідальне ставлення до природи з економічним розвитком та підтримкою місцевих громад [2].

Багато країн, особливо в Європі, почали активно розвивати зелений туризм. Деякі країни, наприклад, Швейцарія та Австрія, стали відомими завдяки своїм екологічним підходам до туризму. Європейський Союз також сприяв становленню зеленого туризму через різні програми та ініціативи, що заохочували сталий розвиток туризму.

В Україні розвиток зеленого туризму почався у 1990-х і 2000-х роках, але активніше став розвиватися в 2010-х роках. Це було пов'язано з поширенням ідей сталого розвитку, зростанням інтересу до екологічно відповідального туризму та потребою у стимулюванні економічного зростання, особливо в сільських та природних регіонах.

Зелений туризм у XXI столітті включає різні аспекти: мінімізацію впливу на довкілля, використання відновлюваних джерел енергії, підтримку місцевих громад, а також освіту та просвіту щодо екологічно дружніх практик. Сучасні тенденції також враховують необхідність відповідати на глобальні виклики, такі як кліматичні зміни та збереження біорізноманіття.

Таким чином, становлення зеленого туризму відображає еволюцію від простої ідеї екотуризму до більш комплексної концепції, яка охоплює економічні, екологічні та соціальні аспекти. Зелений туризм сьогодні є важливим напрямком, що сприяє сталому розвитку та підтримує екологічну рівновагу. Історичний розвиток зеленого туризму можна простежити від початкового зародження ідей сталого розвитку до сучасних практик екологічно відповідального туризму (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Етапи історичного розвитку зеленого туризму

Етапи історичного розвитку	Характеристика етапів
Початок екотуризму	Ідея екотуризму виникла в 1980-х роках, коли почало зростати усвідомлення екологічних проблем та необхідності їх вирішення. Одним з перших офіційних визначень екотуризму є визначення Міжнародного товариства екотуризму (The International Ecotourism Society), яке підкреслює відповідальне відвідування природних територій з мінімальним впливом на довкілля та культурну спадщину.
Стратегія Ріо-де-Жанейро (1992)	На конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку в Ріо-де-Жанейро було прийнято ряд документів, зокрема "Порядок денний на 21 століття", який заклав основи для подальшого розвитку концепції сталого туризму. Це сприяло інтеграції екологічних принципів у туризм.
Розширення концепції зеленого туризму	У 1990-х і 2000-х роках зелений туризм почав охоплювати не тільки екотуризм, а й більш широкий спектр відповідальних туристичних практик, таких як агротуризм, культурний туризм та екофрендлі туризм. Це розширення відобразило зростаючий інтерес до сталого розвитку у всіх аспектах туризму.
Європейський досвід	У Європі зелений туризм став важливим напрямом розвитку туризму, особливо в країнах зі значними природними ресурсами та культурною спадщиною. Європейський Союз впровадив різні програми та ініціативи, спрямовані на підтримку зеленого туризму та розвитку сталого туризму як частини своєї стратегії економічного зростання.
Туризм і кліматичні зміни	У XXI столітті, із зростанням усвідомлення наслідків кліматичних змін, зелений туризм став ще більш важливим. Важливість мінімізації вуглецевого сліду, використання відновлюваних джерел енергії та впровадження екологічно чистих практик стала центром уваги.
Український контекст	В Україні зелений туризм почав розвиватися після здобуття незалежності, але особливо активного розвитку він набув у 2000-х і 2010-х роках. Зусилля громадських організацій, підприємців та державних органів спрямовані на стимулювання розвитку зеленого туризму як складової економічного зростання та збереження природної спадщини.

Таким чином, історичний розвиток зеленого туризму відображає зростаючий інтерес до сталого розвитку, необхідність екологічної відповідальності та розширення практик, які поєднують економічне зростання з екологічною стійкістю.

Основні характеристики зеленого туризму включають:

1. зелений туризм передбачає екологічно відповідальний підхід до відвідування природних і культурних місць. Це означає використання екологічно дружніх методів пересування, збереження ресурсів, мінімізацію відходів та захист біорізноманіття.

2. зелений туризм підтримує місцеві громади, сприяє створенню робочих місць, збереженню традицій та культурної спадщини. Туристи в рамках цього підходу взаємодіють з місцевими жителями, сприяючи економічному розвитку на місцевому рівні.

3. зелений туризм спрямований на довгострокове збереження природних ресурсів та культурної спадщини. Це включає використання відновлюваних ресурсів, екологічні інновації та практики, що підтримують стійкість екосистем.

4. зелений туризм передбачає підвищення обізнаності туристів щодо екологічних і соціальних питань, а також просвіту з питань збереження довкілля. Це сприяє формуванню відповідальної поведінки серед туристів і місцевого населення.

5. зелений туризм може включати агротуризм, де туристи відвідують сільські райони, беруть участь у фермерських заходах, що сприяє підтримці сільської економіки та екологічних практик [3].

Дослідження розвитку зеленого туризму вивчали такі відомі вчені, як:

1. Мартін Меннінг (Martin Mowforth) – вчений, який займається питаннями сталого розвитку та туризму. Його роботи часто аналізують вплив туризму на навколишнє середовище та соціальні аспекти, що пов'язані з цим видом діяльності.

2. Білл МакЛафлін (Bill McKibben) – автор, еколог, і активіст, відомий своїми роботами з кліматичних змін та сталого розвитку. Хоча він більш відомий своєю екологічною діяльністю, його погляди на сталий розвиток і туризм мали значний вплив на цю галузь.

3. Гарольд Гудвін (Harold Goodwin) – дослідник, що спеціалізується на відповідальному туризмі. Його дослідження зосереджені на стійкості та соціальній відповідальності в туризмі.

4. Гарольд Плейгейс (Harold Plagge) – вчений, який вивчає екотуризм та питання екологічної стійкості в контексті туризму. Його дослідження охоплюють і питання впливу туризму на місцеві громади.

Ці вчені та багато інших внесли значний вклад у вивчення зеленого туризму, зосереджуючись на різних аспектах цього напрямку: від екологічних питань до економічного розвитку та соціального впливу. Їхні роботи допомогли сформуванню уявлення про те, як зелений туризм може бути інструментом сталого розвитку та як його можна ефективно впроваджувати.

Дослідження розвитку зеленого туризму вивчали такі українські вчені, як:

1. Олександр Дорогунцов – академік, доктор економічних наук, що зробив значний внесок у вивчення економіки природокористування та сталого розвитку, включаючи аспекти туризму.

2. Вікторія Федулова – дослідниця, яка спеціалізується на розвитку туризму в Україні, включаючи зелений туризм. Її роботи фокусуються на економічному та соціальному впливі туризму.

3. Ірина Вахович – доктор економічних наук, професор, яка вивчає питання регіонального розвитку та екологічної стійкості, включаючи розвиток зеленого туризму.

4. Олександр Діброва – економіст, що досліджує вплив туризму на економічне зростання, а також питання екологічної стійкості в контексті розвитку зеленого туризму.

5. Ольга Придатченко – дослідниця, яка вивчає вплив туризму на регіональний розвиток та питання сталого розвитку.

Ці та інші українські вчені вносять значний вклад у розуміння аспектів зеленого туризму в Україні, зокрема щодо його економічного, соціального та екологічного впливу. Їхні дослідження допомагають формувати стратегії та політики, спрямовані на розвиток сталого туризму в Україні, використовуючи потенціал країни для стимулювання економічного зростання і збереження природних ресурсів [4].

Науково-теоретичні засади розвитку зеленого туризму включають в себе фундаментальні концепції та теорії, які визначають, як цей вид туризму може сприяти сталому розвитку, економічному зростанню та екологічній стабільності.

Таблиця 1.2

Науково-теоретичні засади розвитку зеленого туризму

Складові	Основні характеристики
Сталий розвиток	Зелений туризм базується на принципах сталого розвитку, який включає баланс між економічними, екологічними та соціальними аспектами. Це означає, що розвиток туризму повинен відбуватися таким чином, щоб не завдавати шкоди природі, сприяти місцевим громадам і забезпечувати довгострокове економічне зростання.
Екологічна стійкість	Екологічна стійкість є ключовою частиною зеленого туризму. Він передбачає використання природних ресурсів таким чином, щоб не завдавати шкоди довкіллю, мінімізувати викиди парникових газів та інші негативні впливи на природу, а також підтримувати біорізноманіття.
Соціальна відповідальність	Зелений туризм передбачає залучення місцевих громад до розвитку туризму та забезпечення їм вигоди від туристичної діяльності. Соціальна відповідальність також включає підтримку культурної спадщини, повагу до місцевих традицій та створення робочих місць для місцевих жителів.
Економічна ефективність	Зелений туризм має бути економічно вигідним і сприяти розвитку місцевої економіки. Це включає стимулювання малого та середнього бізнесу, створення нових можливостей для працевлаштування та збільшення доходів місцевих громад.
Освіта та просвіта	Частиною зеленого туризму є освіта та просвіта як для туристів, так і для місцевого населення. Це допомагає підвищити обізнаність про екологічні проблеми та сприяє зміні поведінки у бік більш сталого способу життя.
Інновації та технології	Зелений туризм заохочує використання інноваційних технологій, які сприяють зменшенню впливу на довкілля та підвищенню ефективності. Це можуть бути відновлювані джерела енергії, екологічно чистий транспорт, системи збереження води тощо.

Загалом, науково-теоретичні засади розвитку зеленого туризму формують основу для розробки стратегій, політик та практик, спрямованих на сталий розвиток туристичної галузі, який не тільки сприяє економічному зростанню, але й захищає природні ресурси та підтримує місцеві громади.

Зелений туризм став популярним у світі через зростаючу потребу у сталому розвитку та екологічній відповідальності. Він має потенціал сприяти економічному зростанню, збереженню довкілля та створенню нових можливостей для місцевих громад.

Концепція зеленого туризму полягає у створенні такого виду туристичної діяльності, яка орієнтується на сталий розвиток, збереження довкілля та підтримку місцевих громад. Ця концепція об'єднує різноманітні аспекти, включаючи екологічну стійкість, соціальну відповідальність, економічну ефективність, а також освіту та просвіту [5].

Зелений туризм передбачає мінімальний вплив на довкілля. Це включає використання екологічно дружніх матеріалів, зменшення викидів вуглецю, збереження водних ресурсів та мінімізацію відходів. Акцент робиться на збереженні природних ландшафтів та біорізноманіття.

Концепція зеленого туризму враховує інтереси місцевих громад. Це означає підтримку місцевої економіки, створення робочих місць, повагу до культурної спадщини та традицій. Взаємодія з місцевими громадами є важливою частиною цього підходу.

Зелений туризм сприяє економічному розвитку, але не за рахунок довкілля чи місцевих громад. Він забезпечує стійке зростання, стимулює розвиток малого та середнього бізнесу і створює нові можливості для місцевих підприємців.

Важливим елементом зеленого туризму є підвищення обізнаності туристів та місцевого населення про екологічні та соціальні питання. Це сприяє формуванню відповідальної поведінки, що допомагає зменшити негативний вплив туризму на довкілля.

Зелений туризм заохочує використання інноваційних технологій, які знижують вплив на природу і підвищують ефективність туристичних операцій. Це можуть бути відновлювані джерела енергії, екологічно чистий транспорт, або ж системи переробки відходів.

Зелений туризм не має "універсального" підходу, він повинен бути адаптований до конкретного контексту, з урахуванням місцевих умов, культурних особливостей та екологічних потреб.

Ця концепція базується на принципах сталого розвитку, де економічне зростання не повинно шкодити довкіллю чи місцевим громадам. Зелений туризм є інструментом, який може сприяти одночасно економічному розвитку та збереженню природних ресурсів, забезпечуючи баланс між цими аспектами.

1.2 Види та форми зеленого туризму

Зелений туризм охоплює різноманітні види та форми, такі як екотуризм, агротуризм, велотуризм, екологічно дружні готелі, волонтерський туризм, культурний зелений туризм та інші. Кожна з цих форм спрямована на різні аспекти сталого туризму, від збереження природних ресурсів до підтримки місцевих громад та просвіти туристів. Спільною рисою є прагнення мінімізувати негативний вплив на довкілля та сприяти сталому розвитку.

Зелений туризм охоплює різноманітні види діяльності, що поєднують туризм з екологічною відповідальністю, соціальною підтримкою та сталим розвитком.

Ці різні види зеленого туризму пропонують широкий спектр досвіду, що поєднує туризм із екологічною та соціальною відповідальністю, і демонструють, як туризм може сприяти сталому розвитку.

Види зеленого туризму

Види	Опис
Екотуризм	Зосереджується на відвідуванні природних територій із мінімальним впливом на довкілля. Включає піші походи, спостереження за дикою природою, тури в національні парки та заповідники. Екотуризм передбачає освітню складову та прагне зберегти біорізноманіття.
Агротуризм	Відвідування сільських місць та ферм, де туристи можуть брати участь у сільськогосподарських роботах, вивчати традиційні методи ведення господарства, взаємодіяти з місцевими жителями. Агротуризм підтримує місцеву економіку та зберігає культурну спадщину.
Екотранспорт і велотуризм	Передбачає використання екологічно дружніх засобів транспорту, таких як велосипеди, електричні транспортні засоби або ходіння пішки. Велотуризм стає все більш популярним, оскільки поєднує туризм із фізичною активністю та мінімальним вуглецевим слідом.
Екологічні екскурсії	Організовані тури, які фокусуються на природі та екології. Це можуть бути тури для спостереження за птахами, екскурсії в гори чи ліс, сплави на байдарках або рафтах. Цей вид зеленого туризму сприяє екологічній освіті та збереженню природних ресурсів.
Екологічно дружні готелі та курорти	Готелі та курорти, що використовують екологічні практики, такі як використання відновлюваних джерел енергії, системи збереження води, переробка відходів, органічні продукти харчування. Вони зазвичай мають екологічні сертифікати, що підтверджують їхню відповідність екологічним стандартам.
Культурний зелений туризм	Поєднує вивчення культурної спадщини з екологічно дружніми практиками. Це можуть бути відвідування місцевих музеїв, участь у традиційних заходах, а також підтримка місцевого ремесла та мистецтва.
Спортивно-екологічний туризм	Включає екологічно орієнтовані спортивні заходи, такі як рафтинг, гірський туризм, альпінізм, каякінг та інші види активного відпочинку, що проводяться з урахуванням екологічних стандартів.

Ці форми зеленого туризму відрізняються за своїми методами та фокусами, але всі вони мають спільну мету: сприяти сталому розвитку, зберігати довкілля та підтримувати місцеві громади.

Зелений туризм часто сприймають як синонім екологічного туризму, проте деякі люди трактують його по-іншому. Це явище, коли людина, займаючись сільським господарством, дотримується принципів екологічної безпеки, живе в гармонії з природою і практикує "зелений" спосіб життя, уникаючи використання забруднюючих речовин для вирощування різних культур [6].

Термін "зелений туризм" широко відомий у всьому світі, оскільки люди все більше усвідомлюють необхідність дбати про планету, на якій живуть. Досягнення екологічного балансу та підтримка сільськогосподарської галузі вимагають часу, ресурсів і, що найважливіше, відповідального ставлення з боку кожної людини. Тому зелений туризм має на меті не лише поліпшення екологічного стану навколишнього середовища, а й забезпечення безпеки для рослин і тварин від людського впливу, дозволяючи насолоджуватися перебуванням на природі.

Таблиця 1.4

Спільні та відмінні характеристики сільського зеленого туризму, агротуризму та екотуризму

Характерні особливості	Сільський зелений туризм	Агротуризм	Екотуризм
Місце дислокації	Сільська територія	Сільська територія	Території природних парків, заповідників, лісових та гірських масивів
Місце отримання послуг	Будинок сільського господаря	Ферма	Будинки лісників, палатки посеред дикої природи
Мета подорожі	Відпочинок від галасу міста, ознайомлення з культурою та місцевими традиціями	Допомога у веденні сільського господарства	Знайомство з живою природою та збереження довкілля

Підсумовуючи відмінності у використанні термінів "сільський туризм", "зелений туризм", "сільський зелений туризм", "агротуризм" та "екотуризм", варто зазначити, що всі вони пов'язані з відпочинком у сільській місцевості та

мають багато спільного. Однак, ці поняття також мають певні розбіжності, які їх відрізняють один від одного.

Сільський зелений туризм є ширшим поняттям, ніж агротуризм, оскільки включає не тільки проживання на території сільськогосподарського виробника з метою ведення домашнього господарства, але й відвідування місцевих культурних та історичних пам'яток, природних ресурсів. Таким чином, можна сказати, що сільський зелений туризм зазвичай включає використання приватних будинків місцевих жителів, а агротуризм зосереджується на фермерських господарствах, де основна діяльність спрямована на сільське господарство.

Екофрендлі туризм охоплює різноманітні види діяльності та ініціативи, що сприяють сталому розвитку, мінімізації негативного впливу на довкілля та підтримці місцевих громад.

Таблиця 1.5

Види екофрендлі туризму

Види	Загальна характеристика
Екотуризм у національних парках	Відвідування національних парків та природних заповідників із дотриманням суворих екологічних стандартів. Це може включати екскурсії з гідами, які розповідають про місцеву флору та фауну, а також обмеження кількості туристів для мінімізації впливу на природу.
Екологічні екскурсії	Організовані тури та екскурсії, які фокусуються на природних або екологічних темах. Це може бути спостереження за птахами, тури в гори, відвідування лісів або річок з метою вивчення місцевої екосистеми.
Волонтерський туризм	Туристичні поїздки, під час яких учасники беруть участь у волонтерських проєктах, спрямованих на захист довкілля або підтримку місцевих громад. Це можуть бути акції з прибирання пляжів, посадки дерев або реставрації історичних місць.
Місцеві кулінарні тури	Туристичні тури, які фокусуються на місцевій кухні та продуктах, з акцентом на використання органічних та екологічно чистих інгредієнтів. Це підтримує місцевих фермерів і зменшує вуглецевий слід від перевезення продуктів.

Ці приклади екофрендлі туризму ілюструють різноманітність підходів, які можуть сприяти сталому розвитку туризму, захисту довкілля та підтримці місцевих громад.

У Великій Британії поняття "зелений туризм" тісно пов'язане з "сільським господарством", але ці поняття не є тотожними. У Європейському Союзі цей термін часто використовується як узагальнення для будь-якої "зеленої" діяльності. Деякі трактують "зелений туризм" як захист природи, як альтернативу міському життю, з його сірістю та забрудненням. Люди нерідко вибирають поїздки за місто на вихідні чи під час відпустки, щоб відчутти природну гармонію. Прагнення до природи цілком природне, і, на мій погляд, це позитивний тренд. Робота на городі, походи до лісу або просто відпочинок на свіжому повітрі з близькими людьми можуть мати сприятливий вплив на наше здоров'я та самопочуття.

Як зазначили М. Мелер та М. Хем у своєму дослідженні "Green Marketing for Green Tourism": "Хоча зелений туризм відбувається в сільській місцевості, цілі туристів, що практикують зелений туризм, йдуть далі, ніж просто насолода природним середовищем. Зелені туристи критично ставляться до екологічно небезпечних практик і прагнуть застосувати своє екологічне усвідомлення у способі подорожування. Термін 'зелений' вказує на екологічно безпечну поведінку, як це розуміється в термінах 'зелена вечірка' або 'зелений споживач'. Таким чином, зелений туризм можна визначити як вид туризму, який приділяє увагу практикам екологічної безпеки." [7, с. 6-7].

1.3 Основні принципи сталого туризму

Основні принципи сталого туризму включають екологічну стійкість, соціальну відповідальність, економічну ефективність, освіту та просвіту, управління з участю місцевих громад, збереження культурної спадщини та

гнучкість. Ці принципи спрямовані на забезпечення балансу між економічними, екологічними та соціальними аспектами, що дозволяє розвивати туристичну галузь у стійкий та відповідальний спосіб.

Основні принципи сталого туризму спрямовані на створення туристичної галузі, яка одночасно підтримує економічне зростання, зберігає довкілля та підтримує соціальну гармонію. Основні принципи, які визначають сталий туризм представлено в табл. 1.6.

Таблиця 1.6

Основні принципи сталого туризму

Принципи	Загальна характеристика
Екологічна стійкість	Сталий туризм повинен мати мінімальний вплив на довкілля. Це включає збереження природних ресурсів, мінімізацію викидів вуглецю, ефективне використання енергії та води, а також зниження кількості відходів через переробку та повторне використання.
Соціальна відповідальність	Сталий туризм має сприяти добробуту місцевих громад. Це означає створення робочих місць, підтримку місцевих традицій, повагу до культурної спадщини та забезпечення справедливого розподілу економічних вигод від туризму.
Економічна життєздатність	Сталий туризм повинен бути економічно вигідним і сприяти довгостроковому зростанню. Це означає стимулювання місцевого бізнесу, залучення інвестицій у туристичну галузь та створення умов для стійкого економічного розвитку.
Освіта та просвіта	Частиною сталого туризму є підвищення обізнаності серед туристів і місцевого населення щодо екологічних та соціальних питань. Освіта та просвіта допомагають змінити поведінку на більш екологічно дружню та соціально відповідальну.
Управління та участь місцевих громад	Сталий туризм передбачає активне залучення місцевих громад у планування та управління туристичною діяльністю. Це забезпечує їхню участь у прийнятті рішень та сприяє рівномірному розподілу економічних вигод.
Збереження культурної спадщини	Сталий туризм повинен сприяти збереженню та популяризації культурної спадщини. Це включає повагу до місцевих традицій, підтримку традиційних ремесел та мистецтва, а також захист історичних об'єктів і пам'яток.
Гнучкість і адаптивність	Сталий туризм має бути гнучким і здатним адаптуватися до змінних умов. Це означає здатність реагувати на екологічні, економічні та соціальні зміни, а також впровадження інноваційних практик для підвищення сталості.

Ці принципи сталого туризму забезпечують комплексний підхід до розвитку туризму, який враховує потреби економіки, довкілля та суспільства, сприяючи довгостроковій стійкості туристичної галузі.

Екологічна стійкість у контексті зеленого туризму означає створення та підтримку туристичних практик, які не шкодять навколишньому середовищу і сприяють його збереженню. Це передбачає зменшення негативного впливу на природу та застосування методів, які допомагають зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь.

Використання екологічно чистих видів транспорту, таких як велосипеди, електричні автомобілі, або організація спільних поїздок для зменшення кількості викидів в атмосферу. Екологічно стійкий зелений туризм передбачає ефективне використання енергоресурсів, води та інших природних ресурсів. Це може включати використання відновлюваних джерел енергії, таких як сонячна або вітрова енергія, а також систем збереження та переробки води. Зелені туристичні практики сприяють зменшенню кількості відходів, використанню екологічно безпечних матеріалів і переробці. Це включає зменшення використання пластику, компостування та роздільний збір сміття. Зелені туристичні ініціативи повинні дбати про збереження біорізноманіття. Це означає дотримання правил захисту дикої природи, уникнення втручання в природні екосистеми та сприяння збереженню природних територій, таких як національні парки та заповідники. Екологічна стійкість у зеленому туризмі також включає освіту та просвіту туристів і місцевих жителів щодо важливості екологічної відповідальності. Це може бути досягнуто через проведення екологічних екскурсій, лекцій та програм із підвищення екологічної грамотності. Екологічна стійкість передбачає підтримку місцевих громад та їхнього розвитку. Це включає співпрацю з місцевими підприємствами, створення робочих місць та інвестиції в місцеву економіку, що допомагає зменшити негативний вплив на довкілля.

Загалом, екологічна стійкість у зеленому туризмі означає створення туристичних практик, які сприяють захисту довкілля, зберігають природні ресурси та підтримують сталий розвиток, роблячи це способом життя і бізнесу.

Соціальна відповідальність у контексті зеленого туризму означає підтримку місцевих громад, сприяння їхньому економічному розвитку та збереження культурної спадщини. Вона охоплює практики, які створюють позитивний вплив на людей і спільноти, пов'язані з туристичною діяльністю. Соціально відповідальний зелений туризм передбачає залучення місцевих жителів до туристичної діяльності. Це може бути створення робочих місць, підтримка місцевого бізнесу та використання місцевих послуг. Це допомагає покращити добробут громади та сприяє економічному розвитку. Зелені туристичні практики сприяють збереженню місцевих традицій, культури та історії. Це означає повагу до місцевих звичаїв, збереження культурних пам'яток і підтримку традиційних ремесел та мистецтва. Соціальна відповідальність у зеленому туризмі включає забезпечення справедливих умов праці, гідної оплати та поваги до прав працівників. Це створює позитивний робочий клімат і сприяє збереженню високого рівня обслуговування в туристичній галузі. Соціально відповідальний зелений туризм заохочує освіту та просвіту як туристів, так і місцевих жителів. Це може включати програми підвищення обізнаності про екологічні та соціальні питання, а також залучення туристів до діяльності, що підтримує місцеві громади. Соціальна відповідальність передбачає залучення туристів до волонтерської діяльності, яка сприяє розвитку місцевих громад та захисту довкілля. Це можуть бути акції з прибирання, участь у соціальних проєктах або підтримка благодійних ініціатив. Соціально відповідальний зелений туризм вимагає прозорості та підзвітності у своїх практиках. Це означає відкритість у питаннях екологічної стійкості, соціальної відповідальності та економічної діяльності, а також готовність до діалогу з місцевими громадами [8].

Соціальна відповідальність у зеленому туризмі сприяє побудові взаємозв'язків між туристичною галуззю та місцевими спільнотами,

забезпечуючи, щоб діяльність туризму приносила користь людям і поважала їхню культуру та традиції. Це допомагає створювати туристичний сектор, який працює на благо всіх зацікавлених сторін, сприяючи сталому розвитку.

Збереження культурної спадщини у контексті зеленого туризму передбачає захист, підтримку та популяризацію культурних, історичних та традиційних елементів, пов'язаних з певним регіоном або спільнотою. Це аспект сталого туризму, що визнає і цінує унікальність культурної ідентичності, і прагне забезпечити її збереження для майбутніх поколінь [9].

Зелені туристичні практики сприяють захисту та реставрації історичних будівель, пам'яток архітектури, археологічних місць та інших культурно-історичних об'єктів. Це допомагає зберегти культурну спадщину, водночас забезпечуючи її доступність для туристів. Зелений туризм заохочує використання та популяризацію традиційних ремесел, таких як гончарство, ткацтво, різьба по дереву та інші форми мистецтва, характерні для певного регіону. Це не лише зберігає культурну спадщину, але й підтримує місцевих ремісників та їхню економічну діяльність. Зелені туристичні ініціативи підтримують збереження та відродження місцевих традицій і звичаїв, включаючи національні свята, фестивалі, танці, музику та інші культурні події. Це сприяє розвитку культурного туризму та підвищенню обізнаності туристів щодо унікальності кожного регіону. Зелений туризм сприяє освіті та просвіті щодо культурної спадщини. Це може включати екскурсії з гідами, музеї, культурні центри, де туристи можуть дізнатися про історію, культуру та традиції місцевості. Освітні програми допомагають туристам усвідомити цінність збереження культурної спадщини. Зелений туризм передбачає взаємодію та співпрацю з місцевими громадами для збереження культурної спадщини. Це означає залучення місцевих жителів до туристичної діяльності, дотримання їхніх цінностей та врахування їхньої думки у процесі розвитку туризму. Зелений туризм визнає та поважає культурне різноманіття. Це включає дотримання принципів інклюзивності, повагу до культурних відмінностей та заохочення багатокультурності у туристичних практиках.

Збереження культурної спадщини в зеленому туризмі допомагає створити туристичну галузь, яка не тільки сприяє економічному зростанню, але й поважає та захищає культурні цінності. Це сприяє створенню більш глибоких і автентичних туристичних досвідів, що є важливим елементом сталого розвитку.

Висновки до 1 розділу

Науково-теоретичні засади зеленого туризму ґрунтуються на концепції сталого розвитку, яка поєднує економічну життєздатність, екологічну стійкість та соціальну відповідальність. Основними елементами цього підходу є екологічність, підтримка місцевих громад, соціальна та економічна ефективність. Зелений туризм спонукає до використання екологічно дружніх практик, зменшення вуглецевого сліду та збереження природних ресурсів, водночас сприяючи економічному зростанню та створенню робочих місць.

Історичний розвиток зеленого туризму бере початок у концепції екотуризму, яка виникла в 1980-х роках. Подальший розвиток був пов'язаний із зростаючою увагою до екологічних проблем та прийняттям ідей сталого розвитку на міжнародному рівні. Концепція зеленого туризму включає мінімізацію негативного впливу на довкілля, підтримку місцевих громад, використання екологічно дружніх практик і забезпечення економічної стійкості. Визначення зеленого туризму включає екологічну відповідальність, соціальну взаємодію та економічну ефективність.

Зелений туризм охоплює різноманітні види та форми, такі як екотуризм, агротуризм, велотуризм, екологічно дружні готелі, волонтерський туризм, культурний зелений туризм та інші. Кожна з цих форм спрямована на різні аспекти сталого туризму, від збереження природних ресурсів до підтримки

місцевих громад та просвіти туристів. Спільною рисою є прагнення мінімізувати негативний вплив на довкілля та сприяти сталому розвитку.

Основні принципи сталого туризму включають екологічну стійкість, соціальну відповідальність, економічну ефективність, освіту та просвіту, управління з участю місцевих громад, збереження культурної спадщини та гнучкість. Ці принципи спрямовані на забезпечення балансу між економічними, екологічними та соціальними аспектами, що дозволяє розвивати туристичну галузь у стійкий та відповідальний спосіб.

Загалом, розвиток зеленого туризму та його форми є частиною ширшого руху до сталого розвитку, що має на меті забезпечити довгостроковий добробут довкілля, економіки та суспільства. Цей підхід створює умови для туристичної діяльності, яка сприяє розвитку регіонів, збереженню природних ресурсів та культурної спадщини, а також підтримці місцевих громад.

РОЗДІЛ 2

Досвід ЄС у розвитку зеленого туризму та аналіз його поточного стану в
Україні

2.1 Політики, стратегії, механізми підтримки та фінансування зеленого туризму в ЄС

Європейський Союз (ЄС) має багатий досвід розвитку зеленого туризму, заснованого на принципах сталого розвитку та екологічної відповідальності. Досвід ЄС у цій сфері виявляє різноманітні підходи, які можуть бути корисними для України.

Таблиця 2.1

Досвід ЄС у розвитку зеленого туризму

Напрями	Характеристика
Політики та регуляції	ЄС активно впроваджує політики, спрямовані на стимулювання зеленого туризму. Це включає Стратегію ЄС з біорізноманіття, Регламент щодо відновлюваної енергії та інші документи, які встановлюють стандарти та рекомендації для екологічно відповідальної діяльності.
Екологічні сертифікації	В ЄС діють кілька екологічних сертифікацій, таких як "Green Key" та "EU Ecolabel", які визначають екологічно дружні готелі, курорти та інші туристичні об'єкти. Такі сертифікати допомагають споживачам вибирати екологічно відповідальні варіанти.
Підтримка місцевих громад	ЄС заохочує зелений туризм, який підтримує місцеві громади та їхню економіку. Програми фінансування та гранти сприяють розвитку малого та середнього бізнесу, який орієнтований на зелений туризм.
Збереження природних територій	ЄС має розвинену мережу національних парків, заповідників та природних резерватів, які є важливими об'єктами зеленого туризму. ЄС заохочує екотуризм, який підтримує збереження природних ресурсів та біорізноманіття.
Освіта та підвищення обізнаності	ЄС активно проводить кампанії з підвищення обізнаності про екологічно відповідальний туризм. Це включає освітні програми, конференції, семінари та інші заходи, спрямовані на просвіту туристів і туристичного бізнесу.
Інновації та технології	ЄС заохочує використання інноваційних технологій, що сприяють розвитку зеленого туризму. Це включає відновлювану енергію, екологічно чистий транспорт, системи переробки відходів та інші технології, що зменшують негативний вплив на довкілля.
Співпраця та обмін досвідом	ЄС активно сприяє співпраці між країнами-членами для обміну найкращими практиками в галузі зеленого туризму. Це сприяє поширенню ефективних підходів та інновацій у всьому Європейському Союзі.

Загалом, досвід ЄС у розвитку зеленого туризму відзначається комплексним підходом, який охоплює політики, економічні стимули, підтримку місцевих громад, інновації та освіту. Цей підхід може бути корисним для інших регіонів, які прагнуть розвивати зелений туризм на основі принципів сталого розвитку та екологічної стійкості [10].

Європейський Союз (ЄС) має комплексний підхід до сталого розвитку туризму, що включає політики, стратегії та програми, спрямовані на екологічну стійкість, соціальну відповідальність та економічне зростання.

Таблиця 2.2

Політика та стратегії ЄС щодо сталого розвитку туризму

Політика та стратегії ЄС	Характеристика
Європейська Стратегія сталого розвитку	ЄС має Стратегію сталого розвитку, яка включає туристичну галузь. Вона передбачає цілі щодо екологічної стійкості, зменшення вуглецевого сліду, збереження біорізноманіття та підтримки місцевих громад.
Європейська Агенда з туризму	Ця ініціатива спрямована на розвиток туризму в ЄС, враховуючи принципи сталого розвитку. Вона зосереджується на підтримці екологічно дружніх практик, створенні робочих місць у туристичному секторі та підвищенні конкурентоспроможності туризму в ЄС.
Європейська Зелена Угода (European Green Deal)	Частиною Європейської Зеленої Угоди є зусилля з декарбонізації туризму, заохочення екологічно чистого транспорту та зменшення викидів парникових газів. Це сприяє розвитку зеленого туризму та стимулює туристичну галузь до більш екологічно стійких практик.
Європейська Екологічна Сертифікація	ЄС має кілька екологічних сертифікацій, таких як EU Ecolabel та Green Key, які встановлюють стандарти для екологічно дружніх туристичних об'єктів. Це сприяє підвищенню екологічної стійкості в туристичній галузі та дає споживачам можливість вибирати екологічно відповідальні варіанти.
Підтримка місцевих громад та культурної спадщини	ЄС підтримує ініціативи, які сприяють розвитку місцевих громад та збереженню культурної спадщини. Це включає гранти та інші форми фінансування для підтримки сталого туризму на місцевому рівні.
Програми обміну та співпраці	ЄС має програми обміну та співпраці, що дозволяють країнам-членам ділитися найкращими практиками в галузі сталого туризму. Це сприяє розвитку інноваційних підходів та обміну досвідом серед різних регіонів.
Освіта та просвіта щодо сталого туризму	ЄС проводить кампанії та програми, спрямовані на підвищення обізнаності щодо сталого туризму. Це включає освіту туристів, підвищення кваліфікації працівників туристичного сектору та підтримку наукових досліджень у цій галузі.

Загалом, політики та стратегії ЄС щодо сталого розвитку туризму спрямовані на баланс між економічним зростанням, екологічною стійкістю та соціальною відповідальністю. Цей комплексний підхід допомагає розвивати туристичну галузь, яка сприяє збереженню природних ресурсів, підтримці місцевих громад та забезпеченню сталого розвитку в довгостроковій перспективі.

Механізми підтримки та фінансування зеленого туризму в Європейському Союзі (ЄС) спрямовані на заохочення сталого розвитку, екологічної стійкості та соціальної відповідальності в туристичній галузі. ЄС використовує різноманітні інструменти для стимулювання зеленого туризму, підтримки місцевих громад та збереження природних ресурсів.

Таблиця 2.3

Механізми підтримки та фінансування зеленого туризму в ЄС

Механізми підтримки та фінансування	Опис
Європейські структурні та інвестиційні фонди (ESIF)	ЄС надає фінансову підтримку для регіонального розвитку, включаючи розвиток зеленого туризму, через різні структурні фонди, такі як Європейський фонд регіонального розвитку (ERDF) і Європейський соціальний фонд (ESF). Ці фонди сприяють розвитку туристичної інфраструктури та стимулюють економічне зростання в місцевих громадах.
Програма LIFE	LIFE — це фінансова програма ЄС, спрямована на підтримку проектів з охорони довкілля та кліматичних заходів. Вона може фінансувати проекти, що сприяють розвитку зеленого туризму, зосереджуючись на екологічній стійкості, збереженні біорізноманіття та захисті природних ресурсів.
Європейський фонд сільського розвитку (EAFRD)	Цей фонд підтримує розвиток сільських територій і може бути використаний для фінансування агротуризму та інших форм зеленого туризму в сільських місцевостях. Він допомагає підтримувати місцеві громади, створювати робочі місця та стимулювати економічне зростання.
Гранти та програми ЄС	ЄС надає гранти та підтримку різним ініціативам, спрямованим на розвиток зеленого туризму. Наприклад, програма "Erasmus+" може бути використана для освітніх проектів, які зосереджуються на екологічній обізнаності та сталому туризмі.
Європейський Інвестиційний Банк (EIB)	EIB надає фінансову підтримку великим інфраструктурним проектам, включаючи ті, що пов'язані із зеленим туризмом. Банк заохочує використання екологічно дружніх технологій і підтримує інноваційні проекти, що сприяють сталому розвитку туризму.
Сертифікаційні програми	ЄС заохочує екологічно дружні практики через програми сертифікації, такі як "Green Key" і "EU Ecolabel". Ці сертифікати стимулюють туристичні підприємства дотримуватися високих екологічних стандартів, що сприяє розвитку зеленого туризму.

ЄС заохочує партнерства між країнами-членами, організаціями та приватним сектором для обміну досвідом і найкращими практиками. Такі співпраці можуть сприяти фінансуванню та розвитку зеленого туризму на різних рівнях. Ці механізми підтримки та фінансування зеленого туризму в ЄС демонструють комплексний підхід, спрямований на стимулювання екологічно стійкого розвитку, підтримку місцевих громад та збереження природних ресурсів у туристичній галузі.

Політики, стратегії, механізми підтримки та фінансування зеленого туризму в Європейському Союзі (ЄС) становлять комплексний підхід до розвитку екологічно стійкого туризму. ЄС приділяє значну увагу розвитку туризму, що поєднує економічне зростання, екологічну стійкість та соціальну відповідальність [11]

ЄС має міцну законодавчу базу та політики, що стимулюють розвиток зеленого туризму. Стратегія сталого розвитку ЄС, а також спеціальні політики, такі як Європейська Зелена Угода, підкреслюють важливість екологічної стійкості та сталого розвитку в туристичній галузі.

ЄС надає різноманітні механізми підтримки та фінансування для розвитку зеленого туризму, такі як Європейські структурні та інвестиційні фонди (ESIF), програма LIFE, Європейський фонд сільського розвитку (EAFRD) та інші. Ці механізми забезпечують фінансову підтримку для розвитку інфраструктури, інновацій та екологічних ініціатив.

ЄС сприяє впровадженню екологічних стандартів у туристичному секторі через програми сертифікації, такі як Green Key та EU Ecolabel. Це стимулює туристичні об'єкти дотримуватися екологічно відповідальних практик, що сприяє розвитку зеленого туризму.

ЄС підкреслює важливість підтримки місцевих громад та збереження культурної спадщини. Політики та програми ЄС спрямовані на створення робочих місць у туристичному секторі, підтримку місцевого бізнесу та збереження культурних традицій.

ЄС заохочує міжнародне співробітництво та обмін досвідом у галузі зеленого туризму. Це сприяє поширенню найкращих практик та впровадженню інновацій у туристичному секторі.

ЄС активно працює над підвищенням екологічної обізнаності серед туристів, місцевих громад та туристичного бізнесу. Освітні програми, екологічні екскурсії та інші ініціативи допомагають розвивати культуру екологічно відповідального туризму [12].

Загалом, політики, стратегії, механізми підтримки та фінансування зеленого туризму в ЄС демонструють комплексний підхід, що сприяє розвитку туристичної галузі на основі принципів екологічної стійкості, економічного зростання та соціальної відповідальності. Цей підхід може слугувати зразком для України, яка прагне розвивати зелений туризм та забезпечувати сталий розвиток.

2.2. Приклади успішних кейсів зеленого туризму в країнах ЄС

Екотуризм набуває значної популярності в розвинених країнах і відіграє важливу роль для нашої планети. У 2017 році ООН оголосила цей рік роком зеленого туризму, що отримало широке визнання та підтримку. Розглянемо переваги сталого туризму, особливо в контексті економічного розвитку, який, схоже, має більший вплив порівняно з екологічним аспектом.

Згідно з прогнозами, на сьогодні приблизно кожна шоста людина є екотуристом. При цьому до 2030 року кількість людей, які практикують відповідальний туризм, може досягти 1,8 мільйона. Це вказує на те, що екотуризм буде продовжувати зростати, надаючи позитивний економічний ефект, а також сприяючи сталому розвитку.

Європейський Союз (ЄС) є лідером у розвитку зеленого туризму, пропонуючи різноманітні успішні кейси, що демонструють, як екологічно дружні практики можуть співіснувати з економічним зростанням і підтримкою

місцевих громад. Наведемо приклади успішних кейсів зеленого туризму в країнах ЄС (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Успішні кейси зеленого туризму в країнах ЄС

Країни ЄС	Характеристика
Екотуризм у Швейцарії	Швейцарія відома своїми екологічно дружніми ініціативами в галузі туризму. Багато гірських курортів пропонують екологічно чисті варіанти розміщення, а також використовують відновлювані джерела енергії. Велосипедні тури, піші походи та поїздки на електричних потягах — це лише кілька прикладів того, як Швейцарія заохочує зелений туризм.
Зелений туризм у Скандинавських країнах	Норвегія, Швеція та Фінляндія також відомі своїми екологічними практиками в туризмі. Наприклад, Норвегія активно підтримує екотуризм у фіордах, використовуючи електричні пороми, зменшуючи викиди та впроваджуючи стійкі практики у національних парках. У Швеції популярні екологічно дружні готелі та кемпінги, які використовують відновлювану енергію та пропонують переробку відходів.
Агротуризм в Італії	В Італії агротуризм набув значної популярності. Багато фермерських господарств відкривають свої двері для туристів, пропонуючи досвід традиційного сільського життя, участь у сільськогосподарських роботах та дегустацію місцевих продуктів. Ця форма туризму сприяє підтримці сільської економіки та збереженню традицій.
Волонтерський туризм в Іспанії	В Іспанії деякі туристичні ініціативи зосереджені на волонтерському туризмі, де туристи беруть участь у проектах, пов'язаних із збереженням природи та підтримкою місцевих громад. Наприклад, волонтерські програми в національних парках Іспанії допомагають захищати біорізноманіття та відновлювати природні території.
Екотуризм у Словенії	Словенія стала однією з провідних країн у галузі екотуризму, здобувши статус "зеленої країни" завдяки своїм екологічним ініціативам. Країна має розгалужену мережу національних парків, використання відновлюваної енергії та популяризацію екологічно дружніх практик у туристичному секторі.

Ці кейси успішного зеленого туризму в країнах ЄС демонструють, що екологічно відповідальні практики можуть бути не лише можливими, а й економічно вигідними. Вони також показують, як зелений туризм може сприяти підтримці місцевих громад, збереженню природних ресурсів та створенню стійкої туристичної індустрії.

Італія є одним з провідних напрямків зеленого туризму в Європі, пропонуючи широкий спектр екологічно дружніх практик і варіантів відпочинку, орієнтованих на сталий розвиток. Зелені туристичні ініціативи в Італії охоплюють різноманітні види туризму, такі як агротуризм, екотуризм, велотуризм та інші форми, що підтримують природні ресурси та культурну спадщину. Італія відома своїми агротуристичними господарствами, де туристи можуть проживати на фермах, брати участь у сільськогосподарських роботах, дегустувати місцеві продукти та знайомитися з італійськими сільськими традиціями. Агротуризм сприяє підтримці сільської економіки та збереженню традиційного способу життя [13].

Італія має багато національних парків, природних заповідників і природних територій, які є популярними серед екотуристів. Наприклад, національні парки Чинкве-Терре, Доломіти та Гран-Парадізо пропонують туристам можливість насолодитися природою, зберігаючи при цьому екологічну стійкість. В Італії зростає кількість готелів та кемпінгів, які використовують екологічно чисті практики, такі як переробка відходів, використання відновлюваної енергії та екологічно дружніх матеріалів. Ці об'єкти можуть отримувати екологічні сертифікати, що підтверджують їхній внесок у сталий розвиток. Велотуризм є популярним в Італії, особливо у мальовничих регіонах, таких як Тоскана, Сардинія та Апулія. Велосипедні маршрути пропонують екологічно чистий спосіб подорожувати, що сприяє зменшенню вуглецю. Італія відома своєю багатою культурною спадщиною. Зелені туристичні ініціативи сприяють збереженню культурних пам'яток, традицій, ремесел та місцевої кухні. Це допомагає підтримувати місцеві громади та стимулює розвиток сталого туризму.

В Італії активно розвиваються програми освіти та просвіти, спрямовані на підвищення екологічної обізнаності серед туристів та місцевих жителів. Це може включати екологічні екскурсії, освітні програми та ініціативи з підвищення екологічної грамотності. Італія бере участь у міжнародних програмах, спрямованих на розвиток зеленого туризму, і співпрацює з іншими країнами для обміну досвідом. Ця співпраця сприяє впровадженню інновацій та підтримці екологічно стійких практик.

Зелений туризм в Італії поєднує багатий культурний досвід із турботою про довкілля та соціальною відповідальністю. Цей підхід сприяє розвитку туристичної галузі, яка є не тільки привабливою для туристів, але й підтримує місцеві громади та сприяє сталому розвитку [14].

Координаційний комітет, до якого входять MIBACT (Міністерство культурної спадщини та туризму Італії), регіональні органи влади та ANCI (Національна асоціація італійських муніципалітетів), створив спеціальну карту (рис. 2.1), що з використанням інтернету показує важливі та можливі маршрути для пересування, як транспортом, так і пішки. Ці маршрути дозволяють найкращим чином відчувати переваги місцевості та насолодитися культурними та архітектурними об'єктами, які пропонує Італія.

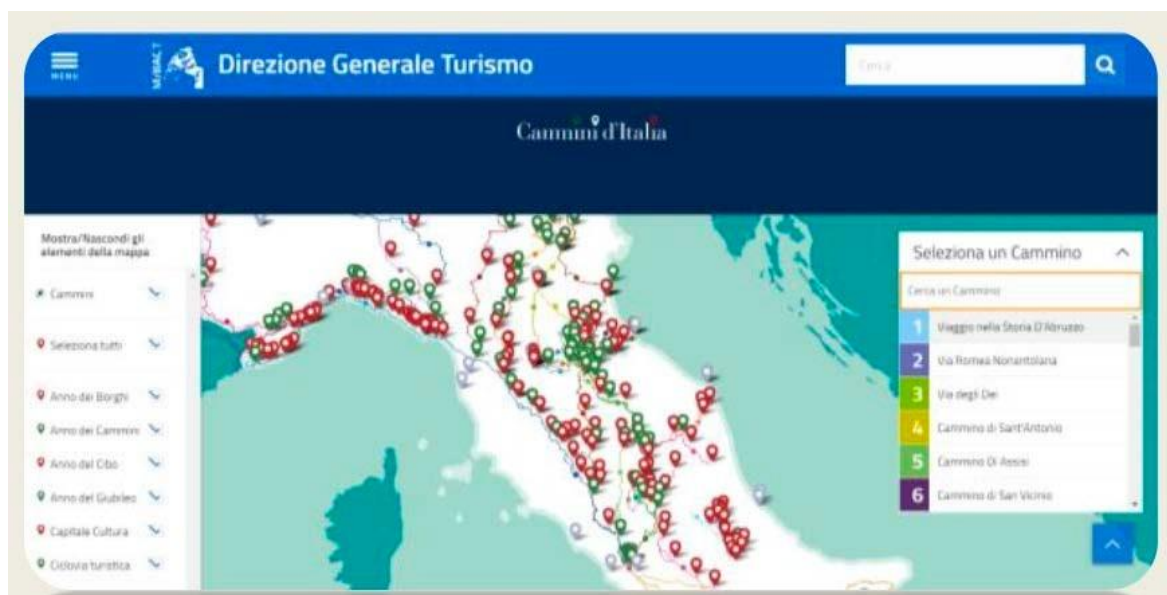

Рис. 2.1 Карта шляхів для зелених туристів в Італії

Джерело: [8]

Румунія відома своїми природними ландшафтами, багатою культурною спадщиною та автентичними традиціями, що робить її привабливим місцем для розвитку зеленого туризму. Зелені туристичні ініціативи в Румунії орієнтовані на екологічну стійкість, підтримку місцевих громад та збереження природних ресурсів.

Румунія має багато національних парків і природних заповідників, таких як Національний парк Ретезат, Бучеджі та дельта Дунаю. Ці території пропонують можливості для екотуризму, піших походів, спостереження за дикою природою та екологічних екскурсій.

Трансільванія є одним із найвідоміших регіонів Румунії, що приваблює туристів своїми середньовічними замками, такими як Бран, й історичними містами, як-от Брашов і Сігішоара. Культурний зелений туризм дозволяє туристам насолоджуватися історією та архітектурою, водночас підтримуючи місцеві громади та зберігаючи культурну спадщину.

Румунія має давні сільськогосподарські традиції, і агротуризм є популярним способом познайомитися з сільським життям. Туристи можуть зупинитися на фермах, брати участь у сільськогосподарських роботах, дегустувати традиційну кухню та взаємодіяти з місцевими жителями. Агротуризм сприяє підтримці сільських громад і збереженню традиційних ремесел. Велосипедні маршрути стають популярними в Румунії, особливо в мальовничих регіонах, як-от Трансільванія та Карпати. Велотуризм є екологічно чистим способом подорожувати, що сприяє зниженню вуглецевого сліду та підвищенню активного відпочинку [15].

Зростає кількість готелів та помешкань у Румунії, які використовують екологічно дружні практики, такі як відновлювані джерела енергії, переробка відходів та екологічно чисті матеріали. Деякі готелі отримують екологічні сертифікати, що підтверджують їхню прихильність до сталого розвитку.

Румунія активно працює над підвищенням екологічної обізнаності серед туристів та місцевих жителів. Екологічні екскурсії, освітні програми та ініціативи з підвищення екологічної грамотності сприяють розвитку зеленого

туризму. Зелені туристичні ініціативи в Румунії сприяють підтримці місцевих громад, створенню робочих місць та стимулюванню економічного зростання. Це допомагає місцевим громадам отримувати переваги від туристичної діяльності.

Загалом, зелений туризм у Румунії пропонує широкий спектр варіантів для туристів, поєднуючи природні ландшафти, культурну спадщину та екологічну стійкість. Цей підхід допомагає сприяти сталому розвитку туристичної галузі в Румунії, зберігаючи природні ресурси та підтримуючи місцеві громади.

Франція відома своєю багатою культурною спадщиною, різноманітними ландшафтами та передовими ініціативами в галузі сталого розвитку, що робить її привабливим місцем для зеленого туризму. Зелені туристичні практики у Франції зосереджені на екологічній стійкості, збереженні природних ресурсів та підтримці місцевих громад.

Франція має численні національні парки та природні заповідники, такі як Вануаз, Піренеї та Севенни. Екотуризм у цих парках включає піші походи, кемпінг, спостереження за дикою природою та екологічні екскурсії, що підтримують збереження природних територій та біорізноманіття.

Франція славиться своїми сільськогосподарськими традиціями, і агротуризм є популярним напрямком для туристів. Гості можуть відвідати фермерські господарства, взяти участь у сільськогосподарських роботах, скуштувати місцеві продукти та вина, а також познайомитися з французьким сільським способом життя. У Франції є багато готелів та помешкань, що використовують екологічно дружні практики, такі як переробка відходів, використання відновлюваної енергії, збереження води та екологічно чисті матеріали. Багато з цих готелів мають екологічні сертифікати, що підтверджують їхню прихильність до сталого розвитку.

Франція має розгалужену мережу велосипедних доріжок і маршрутів, що сприяє розвитку велотуризму. Париж та інші великі міста активно

розвивають екологічно чисті системи громадського транспорту, такі як велосипеди для прокату та електричні скутери.

Зелені туристичні ініціативи у Франції підтримують місцеві громади та сприяють збереженню культурної спадщини. Це може включати відвідування історичних міст, замків, музеїв, а також участь у місцевих фестивалях і культурних подіях. Франція активно працює над підвищенням екологічної обізнаності серед туристів та місцевих жителів. Екологічні екскурсії, освітні програми та ініціативи з просвіти сприяють розвитку екологічної культури та сталого туризму.

Загалом, зелений туризм у Франції поєднує природні ландшафти, культурну спадщину та екологічну стійкість. Завдяки багатому досвіду в галузі сталого розвитку, Франція пропонує широкий спектр можливостей для туристів, які шукають екологічно відповідальні практики та бажають підтримати місцеві громади.

Écovillages, або ековіллі, — це особливі типи готелів або туристичних комплексів, які поєднують комфорт та зручність із екологічною стійкістю та відповідальним підходом до навколишнього середовища. Ці місця створюють унікальні умови, де туристи можуть насолоджуватися природою, зберігаючи мінімальний вплив на довкілля. Écovillages будуються з використанням екологічно чистих матеріалів, таких як дерево, бамбук, природні волокна та інші відновлювані ресурси. Архітектура зазвичай спрямована на гармонійне поєднання з навколишнім середовищем. Ці готелі зазвичай використовують відновлювані джерела енергії, такі як сонячні панелі, вітряки або геотермальні системи, щоб забезпечити енергію для своїх потреб. Це сприяє зменшенню вуглецевого сліду та збереженню ресурсів [16].

Écovillages застосовують різноманітні методи для збереження води, такі як системи збору дощової води та очисні споруди. Вони також мають програми з переробки відходів і компостування для мінімізації сміття та зниження впливу на довкілля. Багато ековілл мають власні органічні сади та ферми, що забезпечують готель свіжими продуктами. Це сприяє

самозабезпеченню, зменшує транспортні витрати та підтримує місцеве сільське господарство.

Écovillages часто пропонують освітні програми та заходи, які спрямовані на підвищення екологічної обізнаності серед туристів. Це можуть бути екологічні екскурсії, майстер-класи з органічного землеробства та інші заходи, що сприяють сталому способу життя. Écovillages часто співпрацюють із місцевими громадами, підтримуючи їхню економіку та культурні традиції. Це може включати використання місцевих матеріалів, співпрацю з місцевими ремісниками та найм місцевих жителів на роботу.

Таким чином, écovillages є унікальним типом готелів, що поєднує екологічну стійкість, самозабезпечення та освітню складову. Ці готелі спрямовані на те, щоб надати туристам можливість відпочити в гармонії з природою, одночасно підтримуючи принципи сталого розвитку та соціальної відповідальності.

Греція, відома своєю багатою історією, прекрасними островами та мальовничими ландшафтами, є популярним напрямком для туристів. Зеленому туризму в Греції приділяють все більше уваги, оскільки країна прагне поєднати туризм із принципами сталого розвитку, збереження природних ресурсів та підтримки місцевих громад.

Греція славиться своїми островами, такими як Крит, Родос, Санторіні, і багато інших, які є популярними місцями для екотуризму. Це включає піші походи, морські екскурсії, спостереження за морським життям, а також екологічні екскурсії на човнах, спрямовані на збереження морської екосистеми.

Велотуризм у Греції стає все більш популярним, особливо в гірських регіонах та вздовж узбережжя. Багато туристичних організацій пропонують екологічно дружні способи подорожування, такі як електричні скутери та велосипеди, що допомагають зменшити вуглецевий слід. Греція має багату сільськогосподарську культуру, і агротуризм пропонує туристам можливість відвідати ферми, познайомитися з виробництвом оливкової олії, сиру фета та

інших традиційних продуктів, а також взяти участь у сільськогосподарських роботах. Агротуризм сприяє підтримці місцевої економіки та збереженню традиційного способу життя.

У Греції зростає кількість готелів та помешкань, які використовують екологічно дружні практики, такі як відновлювана енергія, переробка відходів та збереження води. Багато з цих готелів мають екологічні сертифікати, що підтверджують їхню прихильність до сталого розвитку. Греція активно працює над підвищенням екологічної обізнаності серед туристів та місцевих жителів. Це може включати екологічні екскурсії, семінари, та програми з підвищення обізнаності щодо захисту довкілля.

Зелені туристичні ініціативи в Греції спрямовані на підтримку місцевих громад та збереження культурної спадщини. Це може включати відвідування традиційних грецьких сіл, участь у місцевих фестивалях і заходах, а також підтримку місцевих ремесел та мистецтва.

Загалом, зелений туризм у Греції пропонує туристам можливість насолоджуватися природними ландшафтами та культурною спадщиною, водночас сприяючи екологічній стійкості та підтримці місцевих громад. Такий підхід допомагає створити туристичний сектор, що поєднує економічне зростання з екологічною відповідальністю, забезпечуючи сталий розвиток у довгостроковій перспективі [17].

Приклади успішних кейсів зеленого туризму в країнах Європейського Союзу (ЄС) демонструють, як екологічно відповідальний туризм може бути одночасно успішним з економічної точки зору та сприяти сталому розвитку. Ці кейси підкреслюють важливість інновацій, підтримки місцевих громад та збереження природних ресурсів.

У країнах ЄС, таких як Швейцарія, Норвегія та Словенія, розвиток екотуризму в національних парках і природних заповідниках показує, як туризм може сприяти збереженню природних територій. Пішохідні стежки, спостереження за дикою природою та екологічні екскурсії сприяють популяризації природного туризму, зберігаючи при цьому біорізноманіття.

Країни, як-от Італія та Франція, мають успішні кейси агротуризму, де туристи можуть відвідувати фермерські господарства, брати участь у сільськогосподарських роботах і дегустувати місцеві продукти. Агротуризм підтримує місцеві громади, забезпечуючи економічний розвиток та збереження традицій.

Країни ЄС, як-от Швеція та Данія, відомі своїми екологічно дружніми готелями та помешканнями. Вони використовують відновлювану енергію, зменшують споживання води та впроваджують системи переробки відходів. Це допомагає знизити екологічний вплив і забезпечує привабливий варіант проживання для екологічно свідомих туристів.

Успішні кейси зеленого туризму в країнах ЄС показують, як туристична діяльність може підтримувати місцеві громади та зберігати культурну спадщину. Це включає співпрацю з місцевими ремісниками, проведення культурних фестивалів та заходів, що підтримують місцеві традиції.

Успіх зеленого туризму в ЄС часто пов'язаний із використанням екологічних технологій та інновацій. Відновлювані джерела енергії, екологічно дружні транспортні системи та системи збереження води допомагають зменшити вплив на довкілля та сприяють сталому розвитку.

Ці приклади успішних кейсів зеленого туризму в країнах ЄС демонструють, що екологічно відповідальний туризм може бути не лише сталим, але й привабливим для туристів. Вони також підкреслюють важливість підтримки місцевих громад, використання екологічних технологій та збереження природних ресурсів. Цей досвід може слугувати прикладом для інших регіонів, які прагнуть розвивати зелений туризм на основі сталого розвитку.

2.3 Сучасні тенденції в українському зеленому туризмі

Сучасні тенденції в українському зеленому туризмі демонструють зростаючий інтерес до екологічно відповідального туризму та зосередження на сталому розвитку.

В Україні спостерігається зростання інтересу до агротуризму. Туристи відвідують сільські ферми, беруть участь у сільськогосподарських роботах, дегустують традиційні продукти та знайомляться з сільським способом життя. Це сприяє підтримці місцевих фермерів та збереженню культурних традицій.

Екотуризм стає все більш популярним в Україні, особливо в регіонах з багатими природними ресурсами, таких як Карпати, Полісся. Це включає піші походи, спостереження за дикою природою, відвідування національних парків та заповідників.

Зростає кількість готелів та помешкань, які використовують екологічно дружні практики, такі як переробка відходів, використання відновлюваної енергії та екологічно чистих матеріалів. Деякі готелі отримують екологічні сертифікати, що підтверджують їхню екологічну відповідальність.

Велотуризм стає популярним видом активного відпочинку, особливо в Карпатах та інших мальовничих регіонах. Це сприяє зменшенню вуглецю та заохочує використання екологічно чистого транспорту.

Сучасні тенденції в зеленому туризмі в Україні підкреслюють важливість соціальної відповідальності та підтримки місцевих громад. Туристичні ініціативи зосереджені на створенні робочих місць та підтримці місцевої економіки [18].

Зростає інтерес до екологічної освіти та просвіти. Багато екотуристичних ініціатив пропонують програми, що підвищують обізнаність про важливість збереження довкілля та сталого розвитку.

Україна бере участь у міжнародних програмах та співпрацює з іншими країнами для обміну досвідом у галузі зеленого туризму. Це сприяє

впровадженню найкращих практик та підвищенню рівня сталого розвитку туризму. Загалом, сучасні тенденції в українському зеленому туризмі демонструють зростаючий інтерес до екологічно відповідального відпочинку та сталого розвитку. Ці тенденції сприяють економічному зростанню, збереженню природних ресурсів та підтримці місцевих громад, допомагаючи Україні розвивати туристичну галузь у відповідальний та стійкий спосіб. Аналіз поточного стану зеленого туризму в Україні виявляє як перспективи розвитку, так і виклики, з якими стикається цей сектор.

Таблиця 2.5

Аналіз зеленого туризму в Україні

Напрями	Опис
Потенціал природних ресурсів	Україна має різноманітні природні ландшафти, включаючи Карпати, Кримські гори, степи, річки та озера, які є потенційними об'єктами зеленого туризму. Це забезпечує можливості для екотуризму, агротуризму, велотуризму та інших форм зеленого туризму.
Зростаючий інтерес до сталого туризму	В Україні спостерігається зростаючий інтерес до сталого туризму. Все більше людей прагнуть проводити час на природі, дотримуючись екологічно відповідальних практик. Це створює попит на зелені туристичні продукти та послуги.
Підтримка місцевих громад	Зелені туристичні ініціативи в Україні сприяють підтримці місцевих громад, особливо в сільських регіонах. Агротуризм та інші форми зеленого туризму можуть стимулювати економічний розвиток на місцевому рівні, створюючи робочі місця та забезпечуючи додаткові джерела доходів.
Виклики інфраструктури та регулювання	Поточний стан інфраструктури для зеленого туризму в Україні потребує покращення. Це включає дороги, транспорт, житло та інші туристичні об'єкти. Регулювання також потребує оновлення, щоб сприяти розвитку зеленого туризму та забезпечити екологічну стійкість.
Екологічна стійкість і освіта	Україна має багаті природні ресурси, але їх збереження є викликом. Зелені туристичні ініціативи повинні зосереджуватися на екологічній освіті та підвищенні обізнаності щодо збереження природи. Це допоможе створити відповідальну культуру туризму, яка сприяє екологічній стійкості.
Розвиток державної підтримки	Державна підтримка та політики, спрямовані на розвиток зеленого туризму, все ще перебувають на стадії формування. Податкові пільги, гранти та інші стимули можуть стимулювати розвиток цього сектора.
Можливості міжнародної співпраці	Україна може скористатися досвідом Європейського Союзу та інших країн у розвитку зеленого туризму. Міжнародна співпраця та обмін досвідом можуть сприяти впровадженню ефективних практик та інновацій у цій галузі.

Загалом, поточний стан зеленого туризму в Україні свідчить про великий потенціал, але також вказує на необхідність покращення інфраструктури, регулювання та освіти. При відповідній підтримці з боку держави та міжнародної співпраці, зелений туризм може стати важливим інструментом для економічного розвитку та збереження природних ресурсів в Україні.

Україна має значний потенціал для розвитку зеленого туризму завдяки своїм багатим природним ресурсам, різноманітності ландшафтів, культурній спадщині та зростаючому інтересу до екологічно відповідального туризму. Україна має різноманітні природні ресурси, включаючи Карпати, Кримські гори, степи, річки, озера та заповідні території. Це створює можливості для різних видів зеленого туризму, таких як екотуризм, велотуризм, агротуризм і т. д. Україна має багату культурну спадщину, включаючи історичні пам'ятки, традиційні ремесла та різноманітність етнічних культур. Це сприяє розвитку культурного зеленого туризму, де туристи можуть знайомитися з місцевими традиціями та звичаями [19].

Розвиток зеленого туризму в Україні може сприяти підтримці місцевих громад, створенню робочих місць та стимулюванню економічного зростання. Агротуризм та інші форми зеленого туризму можуть допомогти місцевим жителям отримати додаткові джерела доходів. В Україні зростає інтерес до екологічної стійкості та сталого розвитку. Це створює попит на екологічно відповідальні туристичні ініціативи та заохочує використання екологічно дружніх практик у туристичному секторі.

Україна має потенціал для розвитку програм освіти та просвіти щодо зеленого туризму. Це може включати екологічні екскурсії, освітні програми та просвітницькі кампанії, які підвищують обізнаність про екологічно дружні практики.

Україна може скористатися міжнародним досвідом та співпрацею для розвитку зеленого туризму. Це може включати обмін досвідом з Європейським Союзом та іншими країнами, що сприяє впровадженню

найкращих практик та інновацій у цій галузі. Україна має потенціал для залучення інвестицій у розвиток інфраструктури зеленого туризму. Це може включати інвестиції в екологічно дружні готелі, транспортні системи, туристичні об'єкти та інші аспекти туристичної галузі.

Ці аспекти потенціалу для розвитку зеленого туризму в Україні демонструють можливості для економічного зростання, підтримки місцевих громад та збереження природних ресурсів. Завдяки використанню цього потенціалу, Україна може розвивати туристичну галузь, яка відповідає принципам сталого розвитку та екологічної стійкості.

Топ-5 областей України за кількістю природно-заповідних територій демонструють значну різноманітність природних ресурсів та багатство екосистем.

Таблиця 2.6

Топ-5 областей України за кількістю природно-заповідних територій

Області	Короткий опис
Львівська область	Львівська область відома великою кількістю природно-заповідних територій, серед яких національні парки, заповідники, заказники та природні пам'ятки. Найвідоміші з них — Національний природний парк "Сколівські Бескиди", Яворівський національний природний парк, а також кілька лісових та ландшафтних заказників.
Закарпатська область	Закарпаття славиться своєю природною красою та гірськими ландшафтами. Тут розташовані Національний природний парк "Синевир", Карпатський біосферний заповідник та багато інших природно-заповідних територій. Карпати надають унікальні можливості для розвитку екотуризму та збереження біорізноманіття.
Івано-Франківська область	Івано-Франківська область має багатий природний потенціал, включаючи Національний природний парк "Гуцульщина", Карпатський національний природний парк, заповідник "Горгани" та інші природно-заповідні території. Гірські та лісові екосистеми регіону приваблюють екотуристів та дослідників природи.
Чернівецька область	Чернівецька область відома своїми природними та культурними пам'ятками. Тут знаходяться Черемоський національний природний парк, "Хотинська фортеця" (частково природний об'єкт), ландшафтні та ботанічні заказники, а також ряд інших природно-заповідних територій.
Вінницька область	Вінницька область також має значну кількість природно-заповідних територій. Серед них — Національний природний парк "Кармелюкове Поділля", ландшафтні заказники та інші природні об'єкти, що сприяють збереженню екосистем і розвитку зеленого туризму.

Ці області мають різноманітний набір природно-заповідних територій, які є важливими для збереження біорізноманіття, екосистем та підтримки сталого розвитку. Вони також надають значні можливості для розвитку екологічного та зеленого туризму в Україні.

Green Key (GreenKey) — це міжнародна екологічна сертифікація, що надається готелям та іншим туристичним об'єктам, які відповідають високим стандартам екологічної стійкості та сталого розвитку. Наявність сертифікації Green Key означає, що готель або інший туристичний об'єкт дотримується принципів екологічної відповідальності, таких як ефективне використання ресурсів, зменшення викидів, управління відходами, підтримка місцевих громад і просвіта з питань екології.

На сьогодні в Україні є кілька готелів і туристичних об'єктів, що отримали сертифікацію Green Key. Ці готелі дотримуються екологічних стандартів, використовують енергоефективні технології, зменшують споживання води, підтримують переробку відходів, а також сприяють підвищенню екологічної обізнаності серед своїх клієнтів та персоналу. Наведемо приклади готелів в Україні, які отримали сертифікацію Green Key:

- Radisson Blu Hotel Kyiv Podil: Готель у Києві, який є частиною міжнародної мережі Radisson Blu. Цей готель отримав сертифікацію Green Key за дотримання високих екологічних стандартів.
- Radisson Blu Resort Bukovel: Розташований у гірськолижному курорті Буковель, цей готель також має сертифікацію Green Key, що підтверджує його екологічну відповідальність та дотримання принципів сталого розвитку.
- Park Inn by Radisson Kyiv Troiytska: Ще один готель у Києві, який отримав сертифікацію Green Key за свої зусилля з екологічної стійкості та використання екологічно дружніх практик.

Сертифікація Green Key свідчить про те, що готелі та інші туристичні об'єкти не лише пропонують високий рівень комфорту та послуг, але й дотримуються екологічних стандартів. Це важливий крок до розвитку

зеленого туризму в Україні та підвищення обізнаності про екологічно відповідальну діяльність у туристичному секторі.

Рис. 2.2 Green Key готелі в Україні

Джерело: складено автором на основі [9]

Карпатський регіон вважається найпопулярнішим для екотуристів в Україні, оскільки він пропонує унікальне поєднання природної краси, біорізноманіття та культурної спадщини.

Карпати — це гірський регіон з розкішними лісами, гірськими річками, водоспадами та високими вершинами. Вони є ідеальним місцем для піших походів, велотуризму, кемпінгу та інших екотуристичних активностей.

У Карпатському регіоні знаходиться кілька національних парків та природних заповідників, таких як Карпатський національний природний парк, Національний природний парк "Синевир", біосферний заповідник "Горгани". Ці території пропонують широкий спектр екологічно орієнтованих заходів та можливостей для спостереження за дикою природою.

Карпатський регіон також відомий своєю багатою культурною спадщиною та традиціями. Туристи можуть брати участь у місцевих фестивалях, навчатися традиційних ремесел, таких як різьба по дереву, ткацтво або гончарство, і відвідувати етнографічні музеї. Карпати також відомі своїми оздоровчими курортами, мінеральними джерелами та термальними водами. Це приваблює екотуристів, які прагнуть відпочити в гармонії з природою та покращити своє здоров'я. Розвиток екотуризму в Карпатському регіоні підтримує місцеві громади, створюючи робочі місця та забезпечуючи економічний розвиток. Агротуризм та інші форми зеленого туризму допомагають зберегти традиційний спосіб життя та підтримують місцеві економіки.

Загалом, Карпатський регіон є найпопулярнішим місцем для екотуристів в Україні, оскільки він поєднує природну красу, культурну спадщину та можливість для екологічно відповідального відпочинку. Цей регіон демонструє, як зелений туризм може сприяти сталому розвитку та підтримці місцевих громад, забезпечуючи туристам унікальний досвід.

Законодавча база та інфраструктура є ключовими аспектами, які впливають на розвиток зеленого туризму в Україні. Вони визначають рамки та умови, в яких розвивається цей вид туризму, і можуть як сприяти, так і стримувати його зростання.

Закон України "Про туризм" визначає правові основи розвитку туристичної галузі, включаючи різні види туризму, такі як екотуризм, агротуризм та інші. Він встановлює загальні принципи та стандарти для туристичної діяльності.

Закони України "Про охорону навколишнього природного середовища" та "Про природно-заповідний фонд України" регулюють захист довкілля та визначають вимоги до екологічно відповідальної діяльності. Ці закони впливають на розвиток зеленого туризму, оскільки вони регламентують використання природних ресурсів і охорону заповідних територій.

Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" визначає повноваження місцевих органів влади в галузі туризму та екології. Вони можуть створювати програми та ініціативи, що підтримують зелений туризм на місцевому рівні.

Законодавство, що стосується фінансів та оподаткування, може включати пільги для екологічно відповідальних ініціатив та зеленого туризму. Податкові стимули та гранти можуть сприяти розвитку цього сектору.

Розвиток зеленого туризму залежить від наявності інфраструктури, яка забезпечує доступ до природних і культурних об'єктів. Це включає дороги, транспорт, готелі, кемпінги, екологічно дружні помешкання та інші туристичні об'єкти.

Інфраструктура для переробки відходів, водопостачання, енергозбереження та інших екологічних аспектів є важливою для розвитку зеленого туризму. Відновлювані джерела енергії, системи збереження води та інші екологічні технології сприяють екологічній стійкості.

Розвиток зеленого туризму також потребує інфраструктури для освіти та просвіти. Це може включати екологічні центри, програми для туристів, гідів та місцевих жителів, що підвищують обізнаність про важливість екологічно відповідальної діяльності.

Хоча Україна має законодавчу базу та інфраструктуру, що впливають на зелений туризм, є певні виклики. Недостатня інфраструктура, прогалини в законодавстві та недостатня координація між різними рівнями влади можуть ускладнювати розвиток зеленого туризму. Однак, є значний потенціал для поліпшення та залучення інвестицій, що може сприяти сталому розвитку туристичної галузі в Україні.

Щоб визначити позитивні та негативні аспекти зеленого туризму в Україні, доцільно провести SWOT-аналіз зеленого туризму в Україні (див. рис. 2.3).

Фактори, що впливають на діяльність підприємства	Позитивні	Негативні
Внутрішні	(S) Сильні сторони: 1. Переважно чисте довкілля. 2. Багата флора та фауна, мальовничі краєвиди. 3. Велика кількість історико-культурних пам'яток. 4. Збережені національні традиції. 5. Гостинність населення. 6. Велика кількість приватних садиб. 7. Невелика ціна на проживання та харчування. 8. Харчування з екологічно чистих продуктів, вирощених самостійно.	(W) Слабкі сторони: 1. Низька якість умов проживання. 2. Проблеми з водопостачанням. 3. Недостатня обізнаність населення в даному виді відпочинку. 4. Незнання господарями іноземних мов. 5. Непривабливий імідж України в очах іноземців у зв'язку з АТО. 6. Погано розвинена мережа електронного резервування. 7. Недостатньо розвинута інфраструктура. 8. Відсутність цікавих атракцій.
Зовнішні	(O) Можливості: 1. Збільшення доходів та зайнятості сільського населення. 2. Покращення умов життя в українських селах. 3. Формування позитивного іміджу України у світі. 4. Покращення інфраструктури сіл. 5. Збереження історико-культурних пам'яток.	(T) Перешкоди: 1. Відсутність категоризації знижує якість нічліжних умов. 2. Політичний імідж країни не сприяє притоку іноземних інвестицій. 3. Безробіття в країні підвищує рівень злочинності і тим самим відлякує туристів. 4. Відсутність нормативно-правової бази перешкоджає організації відпочинку на селі.

Рис. 2.3 SWOT-аналіз зеленого туризму в Україні

Джерело: [14]

SWOT-аналіз зеленого туризму в Україні дозволяє виявити сильні та слабкі сторони, а також можливості й загрози, що впливають на розвиток цього сектора.

Сильні сторони (Strengths): Україна має різноманітні природні ресурси, включаючи Карпати, Полісся, степи, річки та озера, що створює значний потенціал для розвитку екотуризму та агротуризму. Багата історія та різноманітність культурних традицій сприяють розвитку культурного зеленого туризму та підтримці місцевих громад. Все більше туристів в Україні віддають перевагу екологічно відповідальному відпочинку, що стимулює розвиток зеленого туризму. Сільський зелений туризм створює можливості для економічного розвитку сільських громад, створюючи нові робочі місця та джерела доходів.

Слабкі сторони (Weaknesses): Відсутність сучасної інфраструктури, як-от якісні дороги, транспорт та екологічно дружні готелі, обмежує розвиток зеленого туризму. Розвиток зеленого туризму потребує фінансової підтримки,

а недоліки у фінансуванні можуть стримувати інновації та інфраструктурний розвиток. Низький рівень екологічної культури серед туристів та туристичного бізнесу може негативно впливати на розвиток зеленого туризму. Прогалини в законодавстві та відсутність чітких регуляцій можуть ускладнювати розвиток зеленого туризму.

Можливості (Opportunities): Україна може співпрацювати з іншими країнами для обміну досвідом у галузі зеленого туризму, що сприяє впровадженню найкращих практик. Використання екологічних технологій та інновацій може сприяти розвитку сталого туризму та зменшенню впливу на довкілля. Освітні програми та ініціативи, спрямовані на підвищення екологічної обізнаності, можуть сприяти розвитку екологічно відповідальних практик. Зелений туризм може сприяти економічному зростанню та підтримці місцевих громад, створюючи нові можливості для розвитку сільських регіонів.

Загрози (Threats): Конфлікти та політична нестабільність можуть негативно впливати на розвиток зеленого туризму. Деградація природних територій та незаконна вирубка лісів можуть становити загрозу для екологічної стійкості. Недостатня підтримка та регулювання з боку уряду можуть стримувати розвиток зеленого туризму та заважати просуванню екологічно відповідальних практик.

Загалом, SWOT-аналіз зеленого туризму в Україні виявляє сильні та слабкі сторони, а також можливості й загрози. Для розвитку зеленого туризму необхідно розвивати інфраструктуру, залучати фінансування, підвищувати екологічну обізнаність та співпрацювати з місцевими громадами. Стратегічний підхід до вирішення цих проблем може сприяти сталому розвитку зеленого туризму в Україні.

"Зелені" подорожі, або екологічно відповідальний туризм, стикаються з кількома перешкодами в Україні, які можуть уповільнити їхній розвиток. Враховуючи багатий природний потенціал країни, важливо зрозуміти ці перешкоди, щоб їх подолати та сприяти сталому розвитку туристичної галузі.

Основні перешкоди для "зелених" подорожей в Україні

Перешкоди	Опис
Недостатня інфраструктура	Відсутність сучасної інфраструктури, як-от якісні дороги, громадський транспорт та екологічно дружні готелі, може обмежувати розвиток "зелених" подорожей. Це також стосується екологічних об'єктів, як-от системи переробки відходів та відновлюваних джерел енергії.
Недостатня екологічна обізнаність	Брак обізнаності про екологічно відповідальні практики серед туристів та туристичного бізнесу може перешкоджати розвитку "зелених" подорожей. Низька екологічна культура може призвести до неефективного використання природних ресурсів та негативного впливу на довкілля.
Недостатнє фінансування та інвестиції	Розвиток "зелених" подорожей потребує фінансових ресурсів для створення інфраструктури, просування екологічних ініціатив та підтримки місцевих громад. Недостатнє фінансування може стримувати інновації та перешкоджати впровадженню екологічно дружніх практик.
Недоліки в законодавстві та регулюванні	Законодавство, що регулює туризм та екологію, може бути застарілим або недостатньо конкретним у контексті "зелених" подорожей. Відсутність чітких стандартів та регуляцій ускладнює просування екологічно відповідального туризму.
Проблеми збереження природних ресурсів та біорізноманіття	Погіршення стану природних територій, зниження біорізноманіття та незаконна вирубка лісів можуть негативно впливати на можливості для "зелених" подорожей. Це створює загрозу для екологічної стійкості та вимагає ефективних заходів для збереження довкілля.
Недостатня підтримка місцевих громад	"Зелені" подорожі мають підтримувати місцеві громади, але брак координації та взаємодії може обмежувати розвиток цієї форми туризму. Без підтримки місцевих жителів "зелені" подорожі можуть не досягти своєї мети.
Геополітичні та соціальні виклики	Геополітичні проблеми, як-от конфлікти або економічна нестабільність, можуть негативно впливати на туристичну галузь і, як наслідок, на розвиток "зелених" подорожей. Соціальні виклики, такі як міграція або зміни в демографічному складі, можуть створювати додаткові перешкоди.

Для подолання цих перешкод необхідний комплексний підхід, який включає розбудову інфраструктури, просвітницьку діяльність, підтримку місцевих громад та ефективне законодавче регулювання. Завдяки цьому

можна сприяти сталому розвитку "зелених" подорожей в Україні, забезпечуючи баланс між економічним зростанням та екологічною стійкістю.

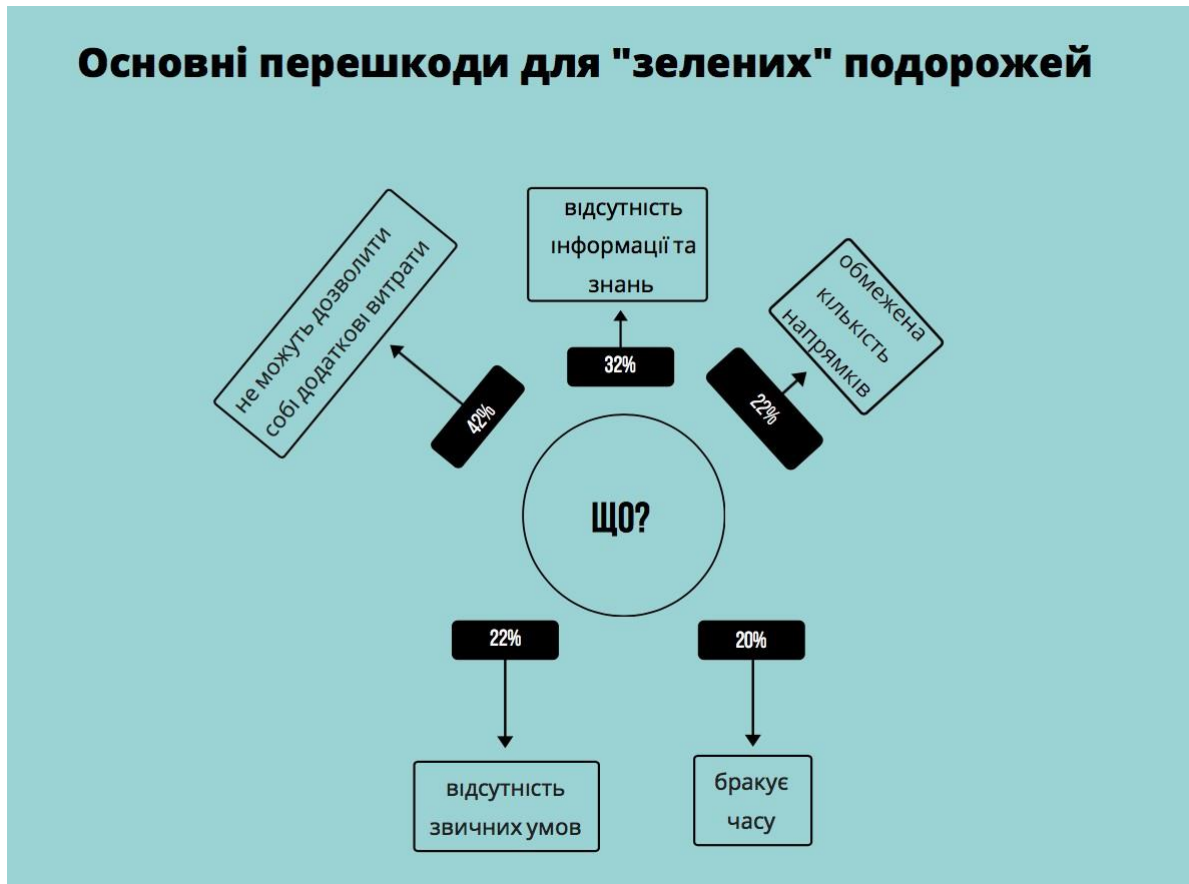

Рис. 2.4 Основні перешкоди для "зелених" подорожей в Україні

Джерело: складено автором на основі [17]

Стан зеленого туризму в Україні на 2022 рік характеризувався як зростаючими можливостями, так і серйозними викликами. Незважаючи на позитивні тенденції у розвитку екологічно відповідальних практик та інтерес до сільського туризму, інші фактори могли стримувати розвиток цієї галузі.

В Україні спостерігалось зростання інтересу до екотуризму, агротуризму та інших форм зеленого туризму. Багато туристів віддавали перевагу відпочинку на природі та сільським подорожам, що сприяло розвитку агротуризму, велотуризму та інших екологічно відповідальних практик.

У 2022 році в Україні продовжували з'являтися нові ініціативи, пов'язані з екотуризмом, включаючи розвиток інфраструктури, екологічні екскурсії та

екологічно дружні готелі. Це сприяло поширенню екологічної свідомості серед туристів та туристичного бізнесу.

Сільський зелений туризм продовжував підтримувати місцеві громади, створюючи робочі місця та сприяючи економічному розвитку в сільських регіонах. Туристи мали можливість брати участь у традиційних заходах, підтримуючи культурну спадщину та місцеві ремесла.

В 2022 р. Україна зіткнулася з серйозними викликами, зокрема через російське вторгнення. Це призвело до переміщення людей, руйнування інфраструктури та знищення багатьох природних територій, що створило значні перешкоди для розвитку зеленого туризму.

Недостатнє фінансування та прогалини в законодавстві могли обмежувати розвиток зеленого туризму. Відсутність чітких регуляторних механізмів для екотуризму та сільського зеленого туризму могло ускладнювати роботу бізнесу в цьому секторі.

Незважаючи на складні обставини, Україна отримувала міжнародну підтримку та співпрацю в розвитку зеленого туризму. Це допомагало підтримувати галузь та забезпечувало можливості для майбутнього відновлення та розвитку.

Загалом, стан зеленого туризму в Україні на 2022 рік демонстрував значний потенціал, але також стикався з серйозними викликами через геополітичні обставини та інші перешкоди. Відновлення та подальший розвиток зеленого туризму вимагатимуть зусиль для відбудови інфраструктури, підтримки місцевих громад та розвитку екологічної стійкості.

Російське вторгнення в Україну, яке розпочалося в лютому 2022 року, мало серйозний вплив на всі аспекти життя в країні, включаючи зелений туризм. Наслідки цього вторгнення стосуються не лише безпосередніх втрат і руйнувань, але й довгострокових викликів, які постали перед туристичною галуззю та екологічною стійкістю.

Основні наслідки від російського вторгнення в Україну щодо розвитку
зеленого туризму

Наслідки	Опис
Руйнування інфраструктури	Військові дії та ракетні обстріли призвели до значних руйнувань інфраструктури, включаючи дороги, мости, готелі, національні парки та заповідники. Це серйозно обмежило можливості для туристичних поїздок і вплинуло на безпеку в багатьох регіонах.
Втрата природних ресурсів та екосистем	Війна спричинила значну шкоду природним ресурсам та екосистемам. Внаслідок обстрілів та бойових дій постраждали ліси, річки, заповідники та інші природні території. Це створює загрози для біорізноманіття та екологічної стійкості.
Зниження туристичного потоку	Через небезпеку, пов'язану з війною, туристичний потік значно зменшився. Багато іноземних туристів утримуються від поїздок до України, а внутрішній туризм обмежений через переміщення людей та небезпечні умови.
Порушення діяльності туристичних підприємств	Багато туристичних підприємств, зокрема готелі, туроператори та екскурсійні компанії, були змушені призупинити діяльність або навіть закритися. Це вплинуло на економіку та призвело до втрати робочих місць у туристичному секторі.
Порушення діяльності місцевих громад	Внаслідок вторгнення мільйони українців стали внутрішньо переміщеними особами або біженцями. Це порушило місцеві громади та їхню здатність підтримувати туристичну діяльність, зокрема зелений туризм.
Зміщення пріоритетів	Через війну та її наслідки пріоритети змістилися на забезпечення безпеки, гуманітарну допомогу та відновлення основної інфраструктури. Це створило перешкоди для розвитку зеленого туризму та екологічних ініціатив.
Виклики відновлення	Відновлення після війни вимагатиме значних зусиль та ресурсів, що може затримати розвиток зеленого туризму. Проте це також надає можливість для відбудови інфраструктури з урахуванням принципів сталого розвитку.

Попри ці виклики, зелений туризм в Україні має потенціал для відновлення та подальшого розвитку, особливо в контексті повоєнного

відбудови та підтримки місцевих громад. Для цього потрібні скоординовані зусилля з боку уряду, туристичного бізнесу та міжнародних партнерів.

Згідно з даними опитування, проведеного Booking.com, важливість цієї складової туризму стає ще очевиднішою, оскільки інтерес до неї продовжує зростати. (рис. 2.5)

Рис. 2.5 Відношення туристів до “зелених” подорожей

Джерело: складено автором на основі [17]

Загалом, відношення туристів до "зелених" подорожей в Україні є позитивним і демонструє зростаючий інтерес до екологічно відповідальних практик та сталого туризму. Це створює сприятливі умови для розвитку "зелених" подорожей в Україні та підтримки екологічної стійкості в туристичній галузі.

Провівши аналіз ризиків, пов'язаних із діяльністю зеленого туризму в Україні, щоб виявити потенційні проблеми та знайти шляхи їхнього усунення, ми отримали такі результати:

Реєстр ризиків галузі зеленого туризму в Україні

ВИДИ ризиків	МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ НАСТАННЯ РИЗИКОВИХ ПОДІЙ	ІМОВІРНІСТЬ	ВАЖЛИВІСТЬ НАСЛІДКІВ	ПЕРВИННІ ЗАХОДИ ОПЕРУВАННЯ РИЗИКАМИ
НЕЗВИЧНІ УМОВИ ПРОЖИВАННЯ	відсутність інтересу з боку споживачів	Н	Н	осучаснення та будівництво нових
СЛАБКА ОБІЗНАНІСТЬ ЛЮДЕЙ	відсутність інтересу до галузі	М	М	впровадження шкіл, курсів
ПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ В КРАЇНІ	втрата потенційних клієнтів	М	М	імідж країни
ВІДСУТНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ	зупинка розвитку	М	Н	правове поле, дотримання чинного законодавства
ВІДСУТНІСТЬ ЯКІСНОГО МАРКЕТИНГОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	слабка конкурентоспроможність	Н	М	рекламна компанія, діджитал розвиток
ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ	порушення головної мети	М	М	контроль та грамотне використання ресурсів

Ключі (позначення): L = низька; M = середня; H = висока; C = критична

Рис. 2.6 Реєстр ризиків галузі зеленого туризму в Україні

Джерело: складено автором на основі [17]

Кожен із цих ризиків відіграє ключову роль у розвитку зеленого туризму в Україні. Щоб забезпечити успішне зростання цього сектора, необхідно приділити особливу увагу їхньому вирішенню та докласти максимальних зусиль для подолання цих перешкод. Реєстр ризиків галузі зеленого туризму в Україні допомагає ідентифікувати та організувати потенційні загрози, з якими може зіткнутися цей сектор. Такий реєстр є важливим інструментом для розробки стратегій мінімізації ризиків і забезпечення сталого розвитку. Основні категорії ризиків, що можуть вплинути на зелений туризм в Україні:

1. Екологічні ризики.
2. Інфраструктурні ризики.
3. Фінансові ризики.
4. Законодавчі та регуляторні ризики.
5. Соціальні та культурні ризики.
6. Геополітичні ризики.
7. Міжнародні ризики.

Цей реєстр ризиків галузі зеленого туризму в Україні є корисним інструментом для розробки стратегій мінімізації ризиків та забезпечення сталого розвитку. Він дозволяє ідентифікувати проблемні сфери та визначити пріоритетні заходи для їх вирішення.

Розвиток зеленого туризму в Україні стикається з низкою викликів та перешкод, які впливають на швидкість і ефективність цього процесу. Розуміння цих викликів є важливим для розробки стратегій, що сприяють сталому розвитку зеленого туризму.

Таблиця 2.9

Основні виклики та перешкоди у розвитку зеленого туризму в Україні

Виклики та перешкоди	Загальна характеристика
Недостатня інфраструктура	Багато районів, які мають потенціал для зеленого туризму, стикаються з проблемами щодо інфраструктури, як-от погані дороги, обмежений доступ до основних послуг, нестача екологічно дружніх готелів та недостатній розвиток туристичних об'єктів.
Недостатнє фінансування та інвестиції	Зеленому туризму часто бракує фінансування, яке могло б допомогти у розвитку інфраструктури, маркетингу та освіти. Недостатні інвестиції також можуть перешкоджати розвитку інновацій та екологічно дружніх технологій у туристичній галузі.
Недостатня екологічна свідомість	Екологічна свідомість у туристичній галузі та серед громадськості може бути низькою. Багато людей можуть не розуміти важливості сталого туризму та необхідності захисту навколишнього середовища. Це може впливати на сприйняття зеленого туризму та на поведінку туристів.
Невідповідність законодавчої бази	Законодавство, що регулює туристичну діяльність, може бути застарілим або недостатньо деталізованим щодо питань зеленого туризму. Відсутність чітких стандартів і норм може призводити до недостатнього контролю за екологічно відповідальною поведінкою в туристичному секторі.
Недостатня підтримка місцевих громад	Зеленому туризму потрібна підтримка місцевих громад, але взаємодія між туристичним сектором та місцевими жителями може бути недостатньою. Це може призвести до конфліктів інтересів або небажання місцевих громад залучатися до туристичної діяльності.
Недостатня координація та співпраця	Відсутність координації між різними зацікавленими сторонами, такими як місцеві органи влади, туристичні компанії та громадські організації, може ускладнювати розробку спільних стратегій для розвитку зеленого туризму.
Загрози для природних ресурсів та біорізноманіття	Незважаючи на потенціал для зеленого туризму, природні ресурси та біорізноманіття можуть зазнавати загроз через недостатню охорону та надмірний вплив людської діяльності. Це може призвести до деградації екосистем і негативно вплинути на перспективи сталого туризму.

Ці виклики та перешкоди потребують системного підходу та співпраці між урядом, місцевими громадами, туристичним бізнесом і громадськими організаціями. Для подолання цих проблем необхідно розробити ефективні стратегії, які сприятимуть розвитку зеленого туризму в Україні на основі сталого розвитку, екологічної стійкості та соціальної відповідальності.

Висновки до 2 розділу

Досвід Європейського Союзу (ЄС) у розвитку зеленого туризму надає цінні уроки для країн, що прагнуть розвивати екологічно стійкі туристичні практики. ЄС має комплексний підхід, який включає політики, стратегії, механізми підтримки та фінансування, що сприяють розвитку зеленого туризму. Ці механізми допомагають заохочувати екологічно відповідальні практики та підтримувати місцеві громади, створюючи туристичну галузь, яка поєднує економічне зростання з екологічною стійкістю.

Приклади успішних кейсів зеленого туризму в ЄС демонструють різноманітні підходи до екотуризму, агротуризму, велотуризму та інших видів зеленого туризму. Скандинавські країни, Швейцарія, Італія та Іспанія показують, як зелений туризм може стати важливим інструментом для сталого розвитку, підтримки місцевих громад і збереження природних ресурсів.

Аналіз поточного стану зеленого туризму в Україні вказує на зростаючий інтерес до екологічно відповідального туризму, але також на наявність викликів і перешкод. Сучасні тенденції в українському зеленому туризмі свідчать про збільшення популярності агротуризму, екотуризму та велотуризму. Водночас потенціал для розвитку зеленого туризму в Україні є значним завдяки багатству природних ресурсів та культурної спадщини.

Проте розвиток зеленого туризму в Україні стикається з низкою викликів, включаючи недостатню інфраструктуру, недоліки законодавчої

бази, брак фінансування та інвестицій, недостатню підтримку місцевих громад, а також проблеми з екологічною свідомістю. Для подолання цих перешкод необхідна тісна співпраця між урядом, місцевими громадами та туристичним сектором.

Для успішного розвитку зеленого туризму в Україні необхідно враховувати досвід ЄС, розвивати механізми підтримки та фінансування, покращувати законодавчу базу та інфраструктуру, а також працювати над підвищенням екологічної свідомості. Завдяки цьому зелений туризм в Україні може стати важливим двигуном сталого розвитку, сприяючи збереженню природних ресурсів, підтримці місцевих громад та економічному зростанню.

РОЗДІЛ 3

Можливості та перспективи розвитку зеленого туризму в Україні на основі впровадження досвіду ЄС

3.1 Впровадження досвіду Європейського Союзу (ЄС) у розвитку зеленого туризму України

Досвід Європейського Союзу (ЄС) у розвитку зеленого туризму та сталого розвитку пропонує багато цінних напрямків, які можуть бути корисними для України.

ЄС демонструє, що сталий розвиток, який поєднує економічне зростання, екологічну стійкість та соціальну відповідальність, є життєздатною основою для розвитку туризму. Цей підхід сприяє довгостроковій стабільності туристичної галузі. ЄС активно заохочує екологічну свідомість серед туристів та туристичного бізнесу через освітні кампанії, екологічні сертифікати та інші ініціативи. Цей урок показує, що підвищення екологічної обізнаності є важливим для сталого розвитку туризму.

Один з основних напрямів від ЄС полягає в тому, що зелений туризм повинен підтримувати місцеві громади, створюючи робочі місця та стимулюючи місцеву економіку. Це допомагає розвивати туристичний сектор, який приносить користь як туристам, так і місцевому населенню.

ЄС підкреслює важливість використання екологічно дружніх технологій у туристичному секторі, таких як відновлювана енергія, екологічно чистий транспорт та переробка відходів. Цей урок вказує на те, що інновації можуть сприяти розвитку сталого туризму.

Досвід ЄС показує, що збереження природних ресурсів і біорізноманіття є важливим компонентом зеленого туризму. Цей напрям про те, що зелений туризм може і повинен сприяти захисту навколишнього середовища.

ЄС демонструє, що співпраця та обмін досвідом між країнами можуть сприяти розвитку зеленого туризму. Цей напрям підкреслює важливість міжнародної взаємодії та спільної роботи над стратегіями сталого розвитку.

ЄС підкреслює важливість прозорості та підзвітності в галузі зеленого туризму, що сприяє довірі між туристичними компаніями, туристами та місцевими громадами. Цей напрям вказує на те, що відкритість і чесність мають вирішальне значення для сталого розвитку.

Ці напрями з досвіду ЄС демонструють, як зелений туризм може сприяти сталому розвитку, підтримуючи економічне зростання, зберігаючи природні ресурси та підтримуючи місцеві громади. Вони можуть бути корисними для країн, які прагнуть розвивати зелений туризм на основі принципів сталого розвитку. Зелений туризм має значний потенціал впливу на економічний розвиток, особливо у контексті сталого розвитку, підтримки місцевих громад та збереження природних ресурсів. Зелений туризм сприяє створенню нових робочих місць у туристичному секторі та пов'язаних галузях, таких як готельний бізнес, ресторанний сектор, транспорт, екскурсійні послуги та ремесла. Це може знизити рівень безробіття та сприяти економічній стабільності в місцевих громадах.

Розвиток зеленого туризму стимулює економічну активність у місцевих громадах, залучаючи туристів до сільських та малих міських регіонів. Туристи, які відвідують ці райони, підтримують місцевий бізнес, купуючи продукти та послуги, тим самим сприяючи розвитку місцевої економіки.

Зелений туризм може стимулювати розвиток інфраструктури, такої як дороги, громадський транспорт, готелі та інші туристичні об'єкти. Це сприяє поліпшенню інфраструктури та створенню більш комфортних умов для туристів і місцевих жителів.

SWOT-аналіз розвитку зеленого туризму в Україні дозволяє оцінити сильні та слабкі сторони, а також можливості та загрози, що впливають на цей сектор (табл. 3.1). Цей аналіз є ключовим для розуміння поточної ситуації та планування майбутнього розвитку зеленого туризму в Україні.

SWOT-аналіз розвитку зеленого туризму в Україні

Strength – сильні сторони	Weaknes – слабкі сторони
<p>1. Багаті природні ресурси. Україна має різноманітні природні ландшафти, включаючи Карпати, Полісся, степи, річки та озера, що створює значний потенціал для зеленого туризму.</p> <p>2. Багата культурна спадщина. Країна має давню історію та різноманітність культурних традицій, що сприяє розвитку культурного зеленого туризму.</p> <p>3. Зростаючий інтерес до екологічно відповідального туризму. Все більше туристів обирають зелений туризм, що сприяє розвитку екологічно дружніх ініціатив.</p> <p>4. Підтримка місцевих громад. Сільський зелений туризм створює нові можливості для підтримки місцевих громад та стимулювання економічного зростання в сільських регіонах.</p>	<p>1. Недостатня інфраструктура. Брак сучасної інфраструктури, якісних доріг, екологічно дружніх готелів та систем переробки відходів обмежує розвиток зеленого туризму.</p> <p>2. Недостатнє фінансування та інвестиції. Недостатня підтримка з боку держави та приватного сектора може перешкоджати впровадженню екологічних ініціатив та розвитку інфраструктури.</p> <p>3. Низька екологічна обізнаність. Недостатній рівень екологічної освіти та усвідомлення важливості зеленого туризму серед туристів і туристичного бізнесу може уповільнити його розвиток.</p> <p>4. Невідповідність законодавчої бази. Прогалини в законодавстві та нестача регуляцій можуть створювати додаткові перешкоди для розвитку зеленого туризму.</p>
Opportunity – можливості	Threats - загрози
<p>1. Міжнародне співробітництво та обмін досвідом. Україна може співпрацювати з іншими країнами та організаціями, щоб обмінятися досвідом у розвитку зеленого туризму та впровадити найкращі практики.</p> <p>2. Розвиток екологічних технологій та інновацій. Використання екологічно дружніх технологій, таких як відновлювана енергія та переробка відходів, може сприяти розвитку сталого зеленого туризму.</p> <p>3. Підтримка місцевих громад. Зелені туристичні ініціативи можуть допомогти створити нові робочі місця та підтримати економічне зростання в сільських регіонах.</p> <p>4. Збільшення попиту на екологічно відповідальний туризм. Зростаючий інтерес до екологічно відповідального туризму може стимулювати розвиток галузі та залучити інвестиції.</p>	<p>1. Геополітичні та соціальні виклики. Конфлікти, політична нестабільність або економічні проблеми можуть перешкоджати розвитку зеленого туризму в Україні.</p> <p>2. Погіршення стану природних ресурсів. Деградація природних територій, забруднення довкілля та незаконна вирубка лісів можуть створити серйозні загрози для екологічної стійкості.</p> <p>3. Недостатня підтримка з боку уряду. Відсутність політичної волі або фінансової підтримки може затримати розвиток зеленого туризму та перешкоджати реалізації екологічних ініціатив.</p> <p>4. Вплив на місцеві громади. Якщо зелений туризм не забезпечить підтримку місцевих громад, він може зазнати опору або навіть конфлікти з місцевими інтересами.</p>

*Розроблено автором

SWOT-аналіз розвитку зеленого туризму в Україні вказує на широкий спектр можливостей та сильних сторін, але також підкреслює низку серйозних

загроз і слабких місць. Для подолання цих проблем необхідно розробити ефективні стратегії, що поєднують екологічну стійкість, соціальну відповідальність та підтримку місцевих громад, щоб забезпечити сталий розвиток зеленого туризму в Україні.

Успіх зеленого туризму може привабити інвесторів, які зацікавлені у сталому розвитку. Інвестиції можуть бути спрямовані на розвиток інфраструктури, екологічних ініціатив та культурних програм, що в свою чергу сприяє економічному зростанню.

Зелений туризм також сприяє підвищенню обізнаності щодо екологічних питань та важливості сталого розвитку. Це може мати довгостроковий вплив на економічний розвиток, оскільки сприяє формуванню екологічної культури та відповідального підходу до використання природних ресурсів.

Зелений туризм може збільшити загальні доходи від туризму, оскільки туристи шукають екологічно відповідальні та культурно багаті варіанти відпочинку. Це сприяє збільшенню надходжень до місцевих бюджетів та стимулює подальший розвиток туристичної галузі.

Загалом, потенційний вплив зеленого туризму на економічний розвиток може бути значним, особливо якщо він орієнтований на сталий розвиток, підтримку місцевих громад та збереження природних ресурсів. Цей підхід може створити економічні можливості, підтримати місцевий бізнес та сприяти сталому зростанню туристичної галузі в Україні.

Згідно з Виноградовою О.В., їх можна класифікувати на три категорії: уповільнення соціально-економічного розвитку регіону, уповільнення розвитку туристичної галузі в цілому, та уповільнення розвитку сільського зеленого туризму в Україні та її окремих регіонах (див. рис. 3.1).

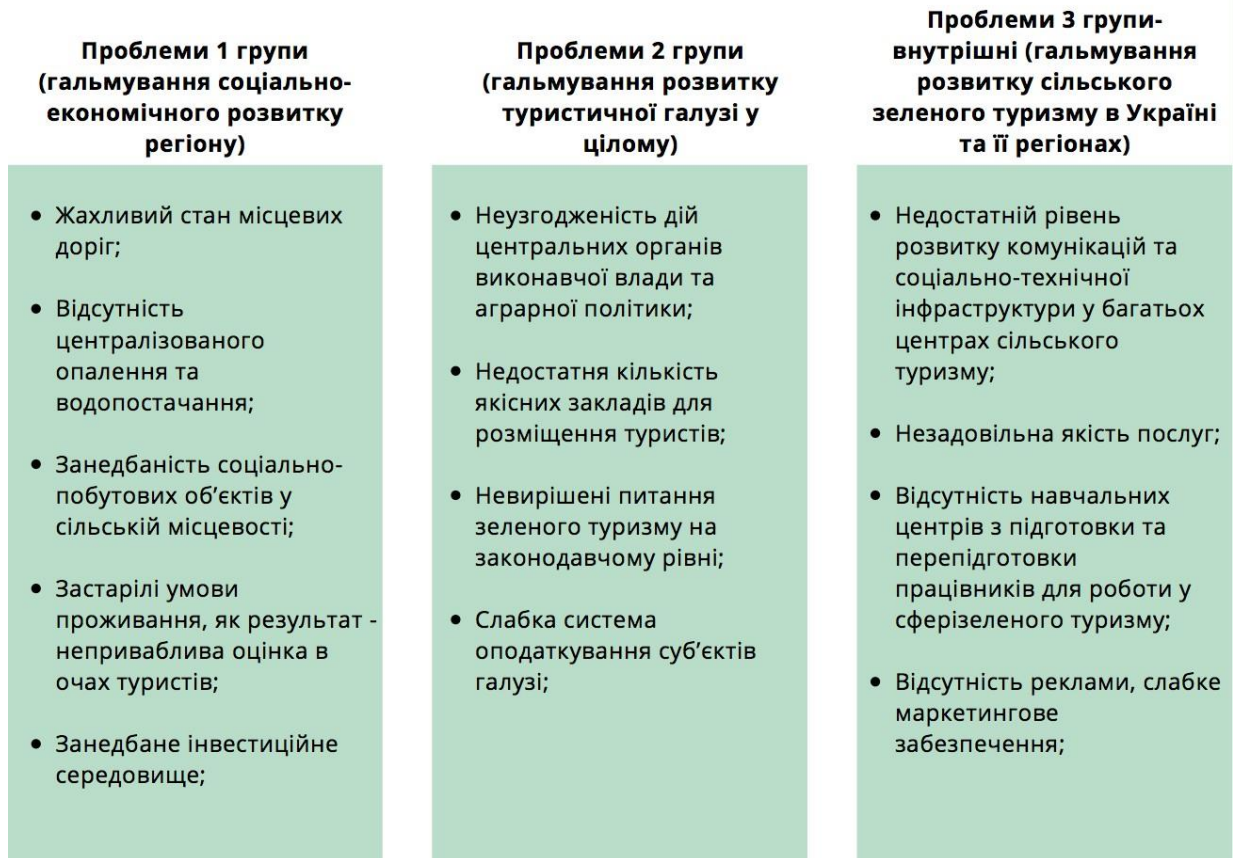

Рис. 3.1 Класифікація проблем стратегічного розвитку сільського зеленого туризму в регіонах України

Джерело: складено автором на основі [18]

Близько 60% сільських жителів живуть за межею бідності, змушені шукати інші види зайнятості, які б хоча б забезпечували мінімальні умови для життя. Розвиток сільського зеленого туризму може зупинити цю негативну тенденцію в сільській місцевості України, покращити добробут і частково розв'язати проблему зайнятості сільського населення. Таким чином, туристична галузь, про яку йдеться, потребує державного нагляду та підтримки, включно з регіональною підтримкою.

Важливо встановити співпрацю з різними організаціями на всіх рівнях та використовувати іноземний досвід для вирішення проблеми розвитку зеленого туризму.

3.2 Адаптація європейських практик для України

Адаптація європейських практик для розвитку зеленого туризму в Україні може сприяти сталому розвитку туристичної галузі, збереженню природних ресурсів та підтримці місцевих громад. Європейський досвід у цій сфері багатий на інновації та екологічно відповідальні рішення, які можна застосувати в Україні з урахуванням місцевих особливостей та потреб.

Таблиця 3.2

Адаптації європейських практик для України

Напрямки	Загальна характеристика
Розробка екологічної інфраструктури	Європейські країни мають досвід створення екологічно дружньої інфраструктури, включаючи готелі з "зеленими" сертифікатами, системи переробки відходів та використання відновлюваної енергії. Адаптація цих практик в Україні допоможе створити сучасну інфраструктуру для зеленого туризму.
Підтримка місцевих громад	Європейські країни приділяють значну увагу підтримці місцевих громад через розвиток зеленого туризму. Це може бути реалізовано в Україні шляхом співпраці з місцевими фермерами, ремісниками та іншими представниками місцевого бізнесу, створення нових робочих місць та залучення туристів до культурних подій.
Розвиток агротуризму та екотуризму	Агротуризм та екотуризм широко розвинуті в Європі. Адаптація цих практик в Україні може сприяти розвитку сільського туризму, створенню нових можливостей для відпочинку на природі та стимулювати екологічно відповідальну поведінку серед туристів.
Освіта та підвищення екологічної обізнаності	Європейські країни активно працюють над підвищенням екологічної обізнаності серед туристів і місцевих жителів. В Україні це можна реалізувати через освітні програми, екологічні екскурсії та просвітницькі кампанії, щоб сприяти сталому розвитку зеленого туризму.
Міжнародне співробітництво та обмін досвідом	Європейські країни мають досвід міжнародного співробітництва та обміну найкращими практиками у галузі зеленого туризму. Адаптація цього підходу в Україні може допомогти виявити нові можливості для розвитку, розв'язати проблеми та підвищити рівень туристичних послуг.
Розробка та впровадження політик сталого туризму	Європейські країни мають комплексні політики та стратегії для розвитку сталого туризму. В Україні ці підходи можна адаптувати для створення законодавчої бази, яка стимулює розвиток зеленого туризму та забезпечує державну підтримку.

Загалом, адаптація європейських практик для розвитку зеленого туризму в Україні може мати значний позитивний вплив, сприяючи створенню екологічно стійкого та економічно життєздатного туристичного сектора. Це також допоможе підтримати місцеві громади та зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь.

Країна з подібним досвідом	Напрямок розвитку сільського зеленого туризму на Україні
Німеччина, Італія, Австрія, Польща, Угорщина	пільговий режим оподаткування
Франція	спільний розвиток сільської місцевості та туризму за фінансової підтримки приватного сектору та координації уряду; поділ району на зони відпочинку та зелені зони
Італія	розвиток агротуристичного бізнесу пов'язаний з курортним, спеціалізація на гастрономічних та дегустаційних турах
Італія, Іспанія	виникнення спеціальних готелів у сільській місцевості біля монастирів
Австрія	зайнятість гостей у зборі трав, приготуванні молокопродуктів, вигоні худоби
Франція	приморські агросадиби, кінні ферми, винні агросадиби, рибальські будинки
Румунія	етнографічні види сільського зеленого туризму

Рис. 3.2 Стратегічні засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні на підставі світового досвіду

Джерело: [22]

Під час пошуку в інтернеті я виявила популярну платформу "Ecobnb", що є аналогом "Airbnb", але з акцентом на екологічно чисті об'єкти. Ця платформа дуже популярна в Європі та в усьому світі, оскільки дозволяє виставляти для огляду екологічні будинки, садиби, та бази відпочинку, надаючи можливість їх зарезервувати для подорожі.

Але коли я спробувала знайти об'єкти в Україні (див. рис. 3.3), то не отримала жодних результатів. Виникає запитання: чому не використовувати такі платформи, які вже здобули величезну популярність, замість того щоб створювати веб-сайти зі застарілим інтерфейсом?

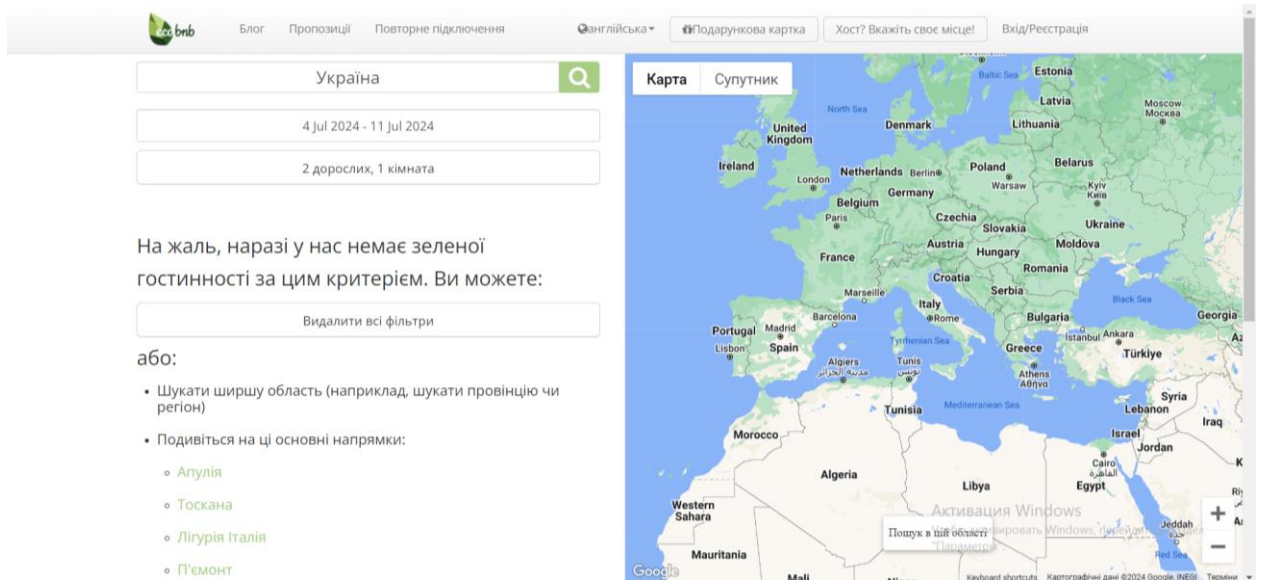

Рис. 3.3 Платформа для пошуку екологічних будинків/готелів тощо
Джерело:[21]

Слабка юзабіліті (зручність використання) сайтів зеленого туризму в Україні є одним із важливих чинників, що можуть обмежувати розвиток цього сектору. Юзабіліті визначає, наскільки легко та інтуїтивно зрозуміло користувачі можуть взаємодіяти з веб-сайтом, знаходити потрібну інформацію та здійснювати бажані дії. Ось кілька причин, чому слабка юзабіліті сайтів зеленого туризму може бути проблемою, і які наслідки це має для розвитку галузі:

Незрозумілий дизайн та навігація - сайти можуть мати складну або заплутану структуру, що ускладнює користувачам пошук необхідної інформації, бронювання послуг або перегляд пропозицій. Це може відлякати потенційних клієнтів та знизити рівень інтересу до зеленого туризму.

Недостатня оптимізація для мобільних пристроїв - зважаючи на те, що багато користувачів переглядають веб - сайти зі смартфонів та планшетів, відсутність оптимізації для мобільних пристроїв може призвести до поганого користувацького досвіду. Це може негативно вплинути на доступність сайтів зеленого туризму та зменшити конверсії.

Відсутність чіткої інформації та контенту - сайти можуть не містити достатньо інформації про послуги, розташування, ціни та способи

бронювання. Відсутність чіткого контенту може призвести до плутанини та втрати довіри з боку користувачів.

Недостатня інтеграція з соціальними мережами та іншими платформами - слабка інтеграція з соціальними мережами, системами онлайн-бронювання та іншими популярними платформами може обмежити здатність сайтів зеленого туризму залучати широку аудиторію.

Відсутність мультимедійних елементів та взаємодії - сайти зеленого туризму повинні містити фото, відео, віртуальні тури та інші мультимедійні елементи, що роблять досвід користувачів більш захопливим та інтерактивним. Їхня відсутність може знизити привабливість сайту.

Незручні процеси бронювання та оплати - складні або ненадійні процеси бронювання та оплати можуть відлякати потенційних клієнтів. Надійні та прості системи онлайн-бронювання є важливими для успішного розвитку зеленого туризму.

Для покращення юзабіліті сайтів зеленого туризму в Україні слід розглянути такі заходи, як спрощення дизайну та навігації, оптимізація для мобільних пристроїв, забезпечення чіткого та інформативного контенту, інтеграція з популярними платформами та поліпшення процесів бронювання та оплати. Ці кроки можуть значно підвищити зручність використання сайтів і сприяти зростанню популярності зеленого туризму в Україні.

Зелений туризм у країнах Європейського Союзу (ЄС) має значні соціальні та екологічні переваги, які можуть бути корисними для України. Впровадження таких практик в українському туристичному секторі сприятиме сталому розвитку, збереженню природних ресурсів і підтримці місцевих громад. Перерахуємо основні соціальні та екологічні переваги зеленого туризму країн ЄС для України.

Соціальні переваги:

1. Зелений туризм в ЄС сприяє розвитку місцевих громад, створенню робочих місць та економічних можливостей. Це може бути особливо корисно

для України, де сільські регіони часто потребують економічної підтримки та нових джерел доходу.

2. Країни ЄС використовують зелений туризм для підтримки та збереження культурної спадщини. В Україні це може допомогти зберегти традиції, ремесла та місцеві звичаї, що є важливою складовою культурного різноманіття.

3. Зелений туризм у ЄС сприяє поліпшенню якості життя в місцевих громадах через створення нових можливостей для праці та соціального розвитку. В Україні це може допомогти зменшити бідність та підвищити рівень життя в сільських регіонах.

4. Зелений туризм в ЄС також має освітню функцію, підвищуючи екологічну обізнаність серед туристів і місцевих жителів. В Україні це може сприяти розвитку екологічної культури та формуванню більш відповідального ставлення до навколишнього середовища.

Екологічні переваги:

1. Країни ЄС використовують зелений туризм як спосіб збереження природних ресурсів та біорізноманіття. В Україні це може допомогти захистити національні парки, природні заповідники та інші екосистеми від руйнування та деградації.

2. Зелений туризм у ЄС сприяє зниженню вуглецю через використання екологічних технологій, відновлюваної енергії та екотранспорту. В Україні це може сприяти екологічній стійкості та зменшенню впливу на довкілля.

3. У ЄС зелений туризм сприяє відновленню та захисту природних територій. В Україні це може допомогти зберегти природні ресурси для майбутніх поколінь та створити умови для розвитку екотуризму.

Загалом, соціальні та екологічні переваги зеленого туризму країн ЄС можуть стати важливим ресурсом для розвитку туристичної галузі в Україні, сприяючи сталому розвитку, збереженню природи та підтримці місцевих громад. Ці переваги можуть допомогти Україні розвивати туризм на основі екологічної відповідальності та соціальної взаємодії.

3.3 Рекомендації щодо розвитку зеленого туризму в Україні

Розвиток зеленого туризму в Україні на основі впровадження практик Європейського Союзу (ЄС) може забезпечити сталий розвиток туристичної галузі, збереження природних ресурсів та підтримку місцевих громад. Основні рекомендації щодо розвитку зеленого туризму в Україні на основі європейських практик представлено в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Основні рекомендації щодо розвитку зеленого туризму в Україні на основі європейських практик

Рекомендації	Опис
Розвиток екологічно дружньої інфраструктури	Створення сучасної інфраструктури для зеленого туризму, з урахуванням екологічних стандартів. Це включає будівництво екологічно дружніх готелів, кемпінгів та використання відновлюваних джерел енергії, а також розвиток систем переробки відходів та збереження води.
Впровадження екологічних сертифікацій та стандартів	Використання європейських програм сертифікації, таких як Green Key та EU Ecolabel, для стимулювання екологічної відповідальності в туристичній галузі. Це сприятиме впровадженню екологічно дружніх практик та підвищенню привабливості зеленого туризму.
Підтримка місцевих громад та збереження культурної спадщини	Розвиток зеленого туризму повинен сприяти підтримці місцевих громад, створенню робочих місць та збереженню культурної спадщини. Це можна зробити шляхом співпраці з місцевими фермерами, ремісниками та організації культурних заходів і фестивалів.
Освіта та підвищення екологічної обізнаності	Впровадження програм екологічної освіти для туристів, туристичного бізнесу та місцевих жителів. Це може включати екологічні екскурсії, семінари та інші освітні ініціативи, що сприяють підвищенню екологічної обізнаності.
Міжнародне співробітництво та обмін досвідом	Використання міжнародного досвіду та співпраці з європейськими країнами, які мають успішний досвід розвитку зеленого туризму. Це сприятиме впровадженню найкращих практик та розробці інноваційних рішень для сталого розвитку зеленого туризму в Україні.
Створення сприятливої законодавчої бази	Розробка законодавчих ініціатив та регуляцій, що підтримують розвиток зеленого туризму. Це може включати податкові пільги для екологічно дружніх бізнесів, стимулювання інвестицій та регулювання, що сприяє екологічній стійкості.
Залучення фінансування та інвестицій	Створення механізмів фінансування та залучення інвестицій для розвитку зеленого туризму. Це може сприяти розвитку інфраструктури та підтримці місцевих громад.

Загалом, ці рекомендації можуть допомогти Україні використовувати європейський досвід для розвитку зеленого туризму, сприяючи екологічній стійкості, економічному зростанню та підтримці місцевих громад. Впровадження цих практик може зробити туристичну галузь в Україні більш конкурентоспроможною та забезпечити сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

Рис. 3.4 Заходи допомоги розвитку сфери зеленого туризму в Україні

Джерело: складено автором на основі [23]

Основною рушійною силою швидкого розвитку зеленого туризму є поєднання різних чинників, що створюють сприятливі умови для його зростання. Основними рушійними силами цього процесу є:

1. Суспільство стає дедалі більш екологічно свідомим, і туристи прагнуть мінімізувати негативний вплив своїх подорожей на довкілля. Це призводить до зростання попиту на зелений туризм, який пропонує екологічно дружні варіанти відпочинку.

2. Зелений туризм може створювати нові робочі місця, підтримувати місцевий бізнес та сприяти економічному зростанню в сільських регіонах. Місцеві громади зацікавлені у розвитку цього сектору, оскільки він сприяє їхньому добробуту.

3. Освітні програми та екологічна просвіта підвищують обізнаність про переваги зеленого туризму та сприяють зростанню екологічної культури серед туристів і туристичного бізнесу. Це створює попит на більш екологічно дружні варіанти подорожей.

4. Державні програми, закони та регуляції, що сприяють розвитку зеленого туризму, можуть бути потужним стимулом для його швидкого зростання. Це включає податкові пільги, фінансування та стимулювання інвестицій в екологічні проекти.

5. Використання інноваційних екологічних технологій, таких як відновлювана енергія, екотранспорт та переробка відходів, може бути рушійною силою для розвитку зеленого туризму. Це допомагає створити сучасну інфраструктуру та знизити вплив на довкілля.

6. Співпраця з міжнародними партнерами, обмін досвідом та використання європейських практик можуть сприяти швидкому розвитку зеленого туризму. Це допомагає впроваджувати найкращі практики та інновації в галузі екологічно відповідального туризму.

Ці чинники взаємодіють між собою, створюючи сприятливі умови для швидкого розвитку зеленого туризму. Вони також підкреслюють важливість комплексного підходу, що поєднує екологічну відповідальність, економічний розвиток та підтримку місцевих громад.

Сучасні готелі та хостели активно шукають способи покращення енергопостачання і прагнуть до повної самодостатності. У майбутньому вони зможуть використовувати чисту енергію без забруднень і викидів, маючи при цьому високий економічний потенціал та залишаючись конкурентоспроможними на ринку.

Ті, хто слідкує за розвитком галузі, вважають, що у найближчі роки, з прогресом у будівництві готелів, вони перейдуть на електронні валюти, які використовуватимуться для оплати послуг та обслуговування. Це дозволить власникам та керівникам готелів покращувати природу та внутрішні процеси завдяки цій електронній валюті. Зображення нижче (рис. 3.5) представляють концепцію "екоготелів нового покоління", де проживання буде забезпечене з усіма сучасними зручностями та дизайном. Що стосується структури екотуризму, всі матеріали та процеси будуть відповідати екологічним стандартам, що має перспективу розвитку як з економічної, так і з екологічної точки зору.

Рис. 3.5 Приклади сучасних екобудинків

Джерело: інтернет зображення

Екоготелі поступово переходять на повну автономію, особливо в контексті опалення та електроенергії. Це не тільки екологічніше, але й часто дешевше, ніж використання традиційних ресурсів. До того ж, це естетично привабливо та добре впливає на довкілля.

Основна ідея зеленого туризму — єднання з природою — залишається незмінною, тому такі споруди, як правило, розташовуються в сільських районах, у горах та далеко від міських центрів, щоб туристи могли насолоджуватися природою та спокоєм.

Є надія, що це стане реальністю для нашої країни. Попереду багато роботи: створення сучасних інтернет-сайтів, проведення глобальної рекламної кампанії, залучення сучасних архітекторів, отримання інвестицій, що в кінцевому підсумку призведе до розквіту зеленого туризму в Україні.

Об'єднання територіальних громад може стати ключовим фактором для вирішення багатьох питань і забезпечення сталого розвитку зеленого туризму (див. рис. 3.6).

Рис. 3.6 Завдання територіальних громад для забезпечення розвитку зеленого туризму

Джерело: складено автором на основі [24]

Пропонуємо створити Центру зеленого туризму в Б-Дністровському районі Одеської області:

- Унікальний потенціал рекреаційних і природно-лікувальних ресурсів.
- Ропи і пелоїди лиманів: Бурнас, Шагани; озера Мартаза; свердловини з мінеральною водою; піщані пляжі, морська вода; унікальні ландшафти; клімат.
- Національний природний парк «Тузовські лимани».
- Високий рівень підприємницької активності.

- Вдале місце розташування.
- Особливий охоронний статус території

Стратегічна мета Центру зеленого туризму в Б-Дністровському районі Одеської області - унікальна туристична дестинація на природній території, що особливо охороняється.

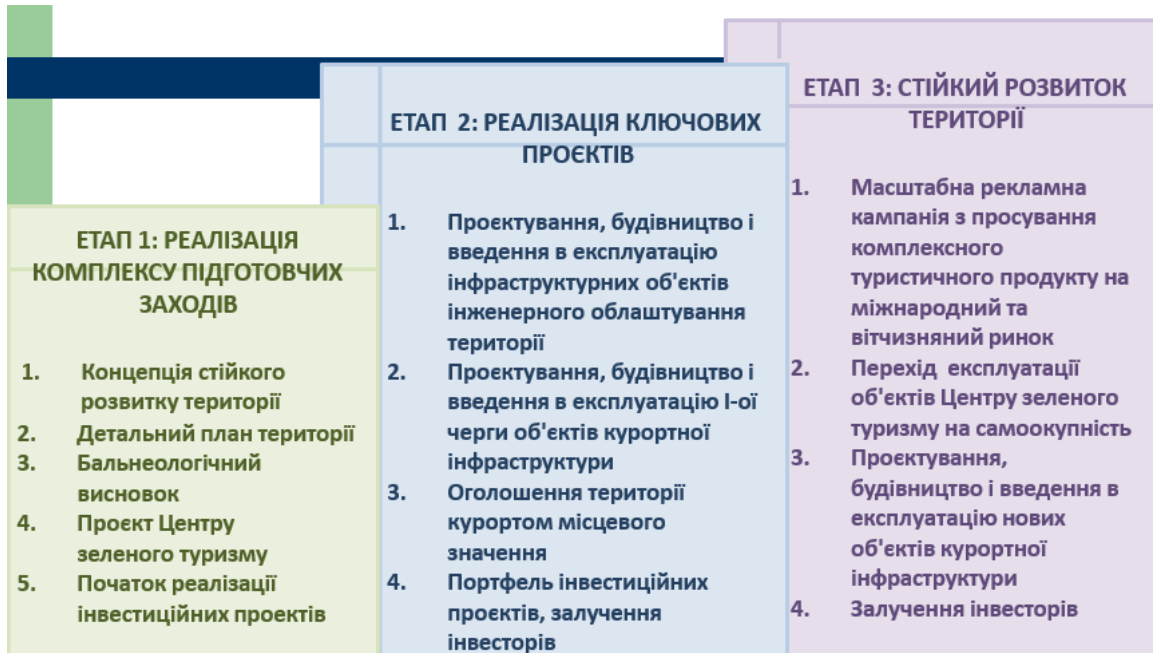

Рис. 3.7 Етапи реалізації створення Центру зеленого туризму в Б-Дністровському районі Одеської області

Центр зеленого туризму – комплекс сучасних автономних мобільних кемпінгів різного функціонального призначення та підприємств сфери послуг, що забезпечать відпочинок туристів.

Цільові групи проєкту:

- Діти шкільного віку
- Діти з обмеженими можливостями
- Прихильники активного відпочинку
- Спортсмени, аматори спорту
- Прихильники еко-туризму, пішого, водного, велосипедного туризму
- Туристи будь-якого віку, що потребують реабілітації з використанням бальнеологічних процедур, в тому числі з обмеженими можливостями

•Вчені: біологи, зоологи, фахівці з бальнеології і медичної реабілітації

Ефективність проєкту – це унікальний досвід організації рекреаційно-туристичної діяльності на природній території, що особливо охороняється.

Економічні вигоди:

•ланцюговий та мультиплікативний ефекти від розвитку туристичної інфраструктури;

- створення нових робочих місць;
- збільшення надходжень у бюджети відповідного рівня;
- соціально-економічна самодостатність громади;
- підвищення рівня та якості життя населення;
- туристичний імідж регіону.

Соціальний вплив:

•створення умов для відпочинку та оздоровлення населення, передусім, молоді;

•повернення молоді у село;

•створення без бар'єрного середовища, що забезпечить умови для відпочинку та оздоровлення людей з обмеженими можливостями.

Екологічний вплив: прецедент ефективного використання особливо цінних природних ресурсів за умов збереження їх природного потенціалу.

Покращення умов проживання є критично важливим і передбачає два основні напрями:

- Модернізація існуючих об'єктів;
- Будівництво нових.

Для модернізації необхідно провести ремонти. Середня вартість ремонту одного квадратного метра складає 2000 гривень.

Вартість будівництва нових об'єктів оцінити складніше. Якщо знайти партнерів, як-от компанія “Ekodim”, проєктування коштуватиме близько 350 гривень за квадратний метр, а саме будівництво — 12 000 за квадратний метр.

Пропонуємо усунути проблеми зі слабкою комунікацією в медіа, потрібно розробити веб-сайт та найняти маркетологів. Середня вартість

розробки сайту — 150 000 гривень. Оплата роботи маркетологів (ведення соціальних мереж, розробка таргетованої реклами, створення рекламних матеріалів) складає 50 000 гривень на місяць. Загальна сума виходить близько 200 000 гривень.

Як підсумок, значна частина розвитку упирається у фінансування. Тому першочерговим завданням є залучення інвесторів.

Україні слід підтримувати діяльність об'єднаних територіальних громад і розвивати державне-приватне партнерство, оскільки це дасть змогу залучити підприємців. Коли все належить державі й усі надходження йдуть до державного бюджету, приватний сектор втрачає інтерес. За кордоном досвід державно-приватного партнерства у сфері зеленого туризму має велику популярність, що сприяє його швидкому розвитку, оскільки не завжди вистачає державних коштів для стимулювання, а спільні ресурси дозволяють вирішити цю проблему.

У світі відбувається багато змін, спрямованих на покращення стану довкілля. Люди готові платити більше, коли бачать слова "еко" або "green", бо вважають, що так вони стають частиною позитивних змін. Тому варто розглядати це як можливість не лише для екологічного розвитку, але й для економічного зростання.

Висновки до 3 розділу

Впровадження досвіду ЄС у розвитку зеленого туризму в Україні відкриває нові можливості для сталого розвитку туристичної галузі, сприяючи екологічній стійкості та підтримці місцевих громад. Європейські країни успішно розвинули зелений туризм через комплексний підхід, який включає екологічну інфраструктуру, підтримку культурної спадщини, освітні програми та міжрегіональну співпрацю. Застосування цього досвіду в Україні може

надати імпульс для розвитку туристичної галузі та сприяти залученню міжнародних інвестицій.

Адаптація європейських практик для України включає впровадження екологічно дружньої інфраструктури, підтримку місцевих громад та збереження природних ресурсів. Європейський досвід може допомогти Україні створити ефективну екологічну інфраструктуру, включаючи екоготелі, кемпінги та системи переробки відходів. Адаптація цих практик може сприяти розширенню екотуризму, агротуризму та інших форм зеленого туризму, створюючи нові можливості для економічного зростання та збереження культурної спадщини.

Для розвитку зеленого туризму в Україні на основі європейського досвіду слід дотримуватися кількох рекомендацій.

По-перше, необхідно розвивати екологічно дружню інфраструктуру, створюючи сучасні екоготелі та кемпінги, а також впроваджуючи екологічні стандарти.

По-друге, слід підтримувати місцеві громади, стимулюючи створення нових робочих місць та розвиток місцевого бізнесу.

По-третє, потрібно активніше впроваджувати освітні програми для підвищення екологічної обізнаності серед туристів та місцевих жителів. Також варто розвивати міжнародне співробітництво та обмін досвідом, використовуючи найкращі практики ЄС для стимулювання зеленого туризму в Україні.

Загалом, перспективи розвитку зеленого туризму в Україні на основі впровадження досвіду ЄС є значними. Впровадження цих рекомендацій може сприяти сталому розвитку туристичної галузі, підтримці місцевих громад та збереженню природних ресурсів, забезпечуючи баланс між економічним зростанням та екологічною стійкістю.

ВИСНОВКИ

Зелений туризм є важливою галуззю, яка поєднує екологічну відповідальність, підтримку місцевих громад та економічний розвиток. Науково-теоретичні засади розвитку зеленого туризму включають історію, концепцію та основні принципи сталого туризму. Історично зелений туризм розвивався як реакція на зростаючі екологічні проблеми та потребу в більш сталих формах відпочинку. Він охоплює різні види та форми, включаючи екотуризм, агротуризм, велотуризм, а також інші практики, що підтримують природну й культурну спадщину.

Основні принципи сталого туризму включають збереження природних ресурсів, підтримку місцевих громад, економічну стійкість та мінімізацію негативного впливу на довкілля. В Європейському Союзі (ЄС) розроблені політики та механізми підтримки зеленого туризму, які сприяють його розвитку. ЄС використовує різноманітні стратегії, механізми фінансування та екологічні сертифікати, щоб заохотити зелений туризм та забезпечити сталий розвиток.

Приклади успішних кейсів зеленого туризму в країнах ЄС демонструють, як екологічно відповідальні практики можуть поєднувати економічний успіх із збереженням природних ресурсів. Сучасні тенденції в українському зеленому туризмі вказують на зростаючий інтерес до екотуризму, агротуризму та інших форм зеленого відпочинку.

Можливості та перспективи розвитку зеленого туризму в Україні на основі впровадження досвіду ЄС є значними. Впровадження досвіду ЄС у розвиток зеленого туризму в Україні може призвести до поліпшення екологічної інфраструктури, підтримки місцевих громад і підвищення екологічної обізнаності. Адаптація європейських практик допоможе Україні розвинути екологічно дружній туризм, а також створити ефективні стратегії для залучення інвестицій.

Рекомендації щодо розвитку зеленого туризму в Україні включають використання екологічно дружньої інфраструктури, підтримку місцевих громад, освіти та підвищення екологічної обізнаності, а також впровадження політик, що сприяють сталому розвитку зеленого туризму. Комплексний підхід, заснований на європейському досвіді, може допомогти Україні розвинути екологічно відповідальний та економічно успішний зелений туризм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Oliver Rakau. Coronavirus Watch [Електронний ресурс] / Oliver Rakau // OxfordEconomics. – 2020.
2. ЄС через коронавірус припинив дію Пакту стабільності і зростання [Електронний ресурс] // Радіо Свобода. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.radiosvoboda.org/a/news-eurosoyuz-koronavirus-pakt-ekonomika-stabilnist/30504986.html>.
3. Биркович В. І. Розвиток сільського туризму в депресивних регіонах України: економіко-правовий аспект URL:<http://old.niss.gov.ua/Monitor/September09/5.htm>.
4. Куналь Батра. Impact Of Covid-19 On Tourism Industry And Relief Measures [Електронний ресурс] / Куналь Батра. – 2020.
5. Бондар В. В. Агротуризм як вид диверсифікаційного розвитку сільськогосподарського підприємництва Вісник Чернігівського державного технологічного університету. 2016. № 4. С. 114 - 120.
6. К.А. Блудов. Аналіз впливу туристичної галузі на екологію регіонів [Електронний ресурс] / К.А. Блудов. – 2018.
7. М. Мелер. Green marketing for green tourism / М. Мелер, М. Хем. – 2019.
8. Булах Т. М. Сільський туризм як перспективний напрям для соціально-економічного розвитку села Формування ринкових відносин в Україні. 2010. № 11. С. 143 - 147.
9. The Official site of the State Statistics Service of Ukraine (2020), available at: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
10. Варченко О. М. Сучасний стан та проблеми розвитку особистих селянських господарств в Україні Вісник аграрної науки. 2017. № 11. С. 55 - 59.
11. Вишневська Ю. В. Адміністративно-правові заходи забезпечення діяльності у сфері сільського туризму в Україні : автореф. дис. на здобуття

наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 "Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право". К. 2011. 20 с.

12. Галич О. А. Зелений туризм : сутність та перспективи розвитку на Полтавщині URL: www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/2010/01/38.pdf

13. Глядіна М. В. Зарубіжний та вітчизняний досвід розвитку екологічного туризму Інформатизація рекреаційної і туристичної діяльності: перспективи культурного та економічного розвитку. Трускавець. 2000. С. 190 - 193.

14. 2020-й: Куди подорожували найчастіше українці, звідки прибували іноземці НАЗД [Електронний ресурс] // Державна прикордонна служба України. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://dpsu.gov.ua/ua/news/2020-y-kudi-podorozhuvali-nauchastishe-ukrainci-zvidki-pribuvali-inozemci/>.

15. Івашова Л.М. Державне приватне партнерство у сфері туризму як дієвий механізм забезпечення сталого розвитку / Л.М. Івашова. – 2018.

16. Івашина Л. Роль об'єднаних територіальних громад у розвитку сільського зеленого туризму / Людмила Івашина. – 2017.

17. Мазур С.А., Прилуцький А.М. Сільський туризм як перспективний напрям розвитку внутрішнього туризму. Ефективна економіка. 2018. No 2. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/2_2018/47.pdf.

18. Теодорович Л. Екологічний туризм у НПП України: теоретичні та практичні аспекти. Вісник Львівського університету. Серія географічна. 2013. Вип. 41

19. Власенко І.В. Стан підприємництва у сфері сільського зеленого туризму в Україні та за кордоном / І.В. Власенко. // Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З.Гжицького.

20. Бейдик, О.О. (2001). Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінології, районування. Київ: Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет".

21. Зінько, Ю. В., Горішевський, П. А., Рутинський, М. Й. (2011). Інноваційні форми занять в сільському туризмі та агротуризмі. Тези

міжнародної конф. “Розвиток сільських територій: економічний, соціальний і еколо-гічний аспекти“, 17–18 березня. Київ.

22. Сайт Верховної Ради України. Електронний ресурс. Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/radac/pd_index_n

23. Сільський зелений туризм. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.greentour.com.ua/ukrainian/news>.

24. Гуторов О. І Інвестиційне забезпечення аграрної сфери сільських депресивних територій Вісник Харківського національного аграрного університету ім. В. В. Докучаєва. 2017. № 7. С. 3 - 16.

25. Закон України «Про особисте селянське господарство» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15>

26. Закон України "Про туризм" URL: <https://xn--80aagahqwyibe8an.com/ukrajiny-zakony/zakon-ukrajini-pro-turizm-vidomosti-verhovnoji-1995.html>

27. Зінченко А. І. Маркетинг зеленого туризму: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)". К., 2016. 21 с.

28. Іванова В. Г. "Сільський туризм" як категорія науки адміністративного права та законодавства України. Право і суспільство. 2010. № 3. С. 119 - 125.

29. Ільчук М. М. Інноваційно-інвестиційний розвиток підприємств аграрної сфери Біоресурси і природокористування. 2016. Т. 4, № 1-2. С. 133 - 143.

30. Ісаєнко В. М. Забезпечення якості продукції та послуг в агротуризмі Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції. 2017. Вип. 19, № 1. - С. 247 - 252.

31. Кампанії World Wide Fund for Nature URL: <http://wwf.panda.org/>.

32. Колективні засоби розміщування в Україні у 2018 році : стат. бюл. - К.: Держ. служба статистики України, 2015. - 200 с.

33. Костирко І. Г. Кластерний підхід в розвитку сільського зеленого

туризму. Інноваційна економіка. 2015. № 4 (59). С. 159 - 163.

34. Костриця М. М. Сільський туризм: теорія, методологія, практика (етноісторичний туристичний кластер "Древлянська земля") : монографія. Житомир : ЖДТУ. 2006. - 196 с.

35. Липчук Н. В. Розвиток агротуризму як напрямок диверсифікації особистих селянських господарств : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 "Економіка та управління підприємствами (економіка сільського господарства і АПК)". Львів, 2007. 22 с.

36. Литвиненко Н. У село на відпочинок. URL: <http://www.silsk>

37. Медлік С. Зелений туризм. URL: <http://uk.wikipedia.org>.

38. Мельниченко О. Б. Стан і перспективи розвитку сільського туризму в Україні. Економіка. Управління. Інновації. 2011. - Вип. 1 (5). URL: http://tourlib.net/statti_ukr/melnychenko_o.htm.

39. Особливості розвитку зеленого туризму в Україні (оглядова довідка за матеріалами преси) URL: <http://mincult.kmu.gov.ua/mincult/uk/publish/article>

40. Самолюк Н.М Сільський туризм як перспективний напрям самозайнятості сільського населення. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/2350/Samolyuk.pdf?Sequence1&isallowed=y>

41. Петлін І. В. Перспективи розвитку сільського зеленого туризму в Західному регіоні України. Вісник Львівського інституту економіки та туризму. 2008. № 3. С. 210–213.

42. Рихлицька Х. М. Розвиток підприємств сільського зеленого туризму в контексті кластерного підходу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». К., 2013. 21 с

43. Шевченко І.В. Маркетинг у сільському зеленому туризмі. URL: <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/4.1/317.pdf>

44. Dobrianska N., Nikoliuk O., Lebedieva V. Organizational and economic measures of tourism development on the example of the Avangard United

Territorial Community of Odessa region// Food Industry Economics. 2019. Vol.11, Issue 3. P. 88-96 <https://journals.onaft.edu.ua/index.php/fie/article/view/1466/1674>
<https://doi.org/10.15673/fie.v11i3.1466>

45. Добрянська Н.А. Сучасний стан та перспективи розвитку морського круїзного туризму в Одеській області / Н. А. Добрянська, А. С. Володівщук, Р. А. Добрянський // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2019. – № 4 (10). – С. 50-56. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/ejoru/2019/No4/50.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.6483207

46. Dobrianska N.A. Functional directions of development of the system of investment attraction in the economy of the regions of Ukraine / N.A. Dobrianska, L.A. Torishnya, D.O. Pulcha // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2021. – № 1 (15). – С. 22-29. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/ejoru/2021/No1/22.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.01.2021.3. DOI: 10.5281/zenodo.4885136.

47. Dobrianska N.A. Management of investment processes in Ukraine at the regional level: the state and problems of improvement / N. A. Dobrianska, L. A. Torishnya, D. O. Pulcha // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2021. – № 1 (53). – С. 44-49. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/files/archive/2021/No1/44.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.01.2021.12. DOI: 10.5281/zenodo.4885322.

48. Dobrianska N.A. Analysis of illegal migration and government policy to eliminate it / N. A. Dobrianska, A. A. Demyanyuk, V. O. Shvets // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2021. – № 2 (54). – С. 24-31. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/files/archive/2021/No2/24.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.02.2021.3. DOI: 10.5281/zenodo.5115796.

49. Dobrianska N.A. Global migration trends, its causes and consequences for the country in the context of globalization / N. A. Dobrianska, O. M. Halytskyi, A. V. Makodzeb // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2021. – № 3 (17). – С. 35-42. – Режим доступу до журн.:

- <https://economics.net.ua/ejopu/2021/No3/35.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.03.2021.5.
DOI: 10.5281/zenodo.5751056
50. Добрянська, Н., Саркісян, Г., Ніколюк, О., & Єланська, К. (2021). Аналіз міжнародного ринку готельних послуг: проблеми і тенденції розвитку. *Food Industry Economics*, 13(4). <https://doi.org/10.15673/fie.v13i4.2193>
51. Dobrianska N.A. International and state regulation of migration processes and development of their strategies and development of its strategy / N. A. Dobrianska, O. V. Nikoliuk, N. V. Pryliepina // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2021. – № 3 (55). – С. 29-40. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/files/archive/2021/No3/29.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.03.2021.4. DOI: 10.5281/zenodo.6506189
52. Добрянська, Н., Саркісян, Г., Крупіца, І., & Бирка, К. (2022). Аналіз міжнародного ринку еготуристичних послуг. *Food Industry Economics*, 14(1). <https://doi.org/10.15673/fie.v14i1.2271>
53. Добрянська Н.А. Діджиталізація та смартизація як основні інструменти відновлення економіки підприємств / Н. А. Добрянська, Е. П. Янгулов // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2022. – № 1 (19). – С. 27-34. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/ejopu/2022/No1/27.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.01.2022.3. DOI: 10.5281/zenodo.7217434.
54. Добрянська Н.А. Новітні теорії управління конкурентоспроможністю персоналу в умовах діджиталізації та COVID-19 / Н.А. Добрянська, Н.М. Фоміна // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2022. – № 1 (59). – С. 5-13. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No1/5.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.01.2022.1. DOI: 10.5281/zenodo.7226672.
55. Dobrianska N.A. Attraction of investments as a way of development of local self-government in Ukraine / N.A. Dobrianska, L.A. Torishnya, A.V. Stepanova // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2022. – № 5 (63). – С. 18-25. –

- Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No5/18.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.05.2022.2. DOI: 10.5281/zenodo.7492909.
56. Добрянська Н.А. Принципи і методи якісного обслуговування туристів в дегустаційному бізнесі / Н.А. Добрянська, І.С. Калмикова // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2022. – № 4 (62). – С. 67-76. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/files/archive/2022/No4/67.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.04.2022.8. DOI: 10.5281/zenodo.7699093.
57. Добрянська Н. А., Лебедєва В. В., Крупіца І. В., Черноусова С. С. Аналіз ресурсного забезпечення оздоровчо-лікувальних туристичних дестинацій для дітей в умовах нестабільної геополітичної ситуації. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022. Том 7. № 4. С. 134-139 http://ujae.org.ua/wp-content/uploads/2023/03/ujae_2022_r04_a19.pdf.
58. Dobrianska N.A., Lebedieva V.V., Krupitsa I.V., Dombrovska V.M. State regulation of medical and health facilities. Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology. 2022. Volume 7. № 3, pp. 197-205.
59. Добрянська Н. А., Саркісян Г. О., Крупіца І. В., Нікіфорова С. І. Шляхи збільшення екотуристичних послуг на міжнародному туристичному ринку. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2023. Том 8. № 4. С. 215 – 220. <http://ujae.org.ua/shlyahy-zbilshennya-ekoturystychnyh-poslug-na-mizhnarodnomu-turystychnomu-rynku/>
60. Dobrianska N.A. Innovation as a Tool for Making Management Decisions in the Tourism and Hospitality Industry Regarding Optimization and Modernization at the International Level / N.A. Dobrianska, S.S. Chernousova, L.R. Salenko // Економічний журнал Одеського політехнічного університету. – 2023. – № 4(26). – С. 14-21. – Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/ejopu/2023/No4/14.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.04.2023.2. DOI: 10.5281/zenodo.10370898.
61. Dobrianska N.A. Analysis of the Need for Regional Health and Treatment Tourist Destinations for Children / N.A. Dobrianska, S.S. Chernousova, L.R. Salenko // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2024. – № 1 (71). – С. 87-

95. – Режим доступу: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No1/87.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.01.2024.11. DOI: 10.5281/zenodo.10982674
62. Шепелева О.В., Саркісян Г.О., Добрянська Н. А. Комплексний аналіз потенціалу ревіталізації об'єктів Дніпропетровської області для розвитку туризму / Географія та туризм. 2024. Вип. 73, С. 9-17 <https://doi.org/10.17721/2308-135X.2023.73.9-17>
63. Dobrianska N.A. Analysis of the Need for Regional Health and Treatment Tourist Destinations for Children / N.A. Dobrianska, S.S. Chernousova, L.R. Salenko // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2024. – № 1 (71). – С. 87-95. – Режим доступу: <https://economics.net.ua/files/archive/2024/No1/87.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.01.2024.11. DOI: 10.5281/zenodo.10982674.

ДОДАТКИ

НАУКОВА ПРАЦЯ

III Всеукраїнська студентська науково-практична конференція

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ ТА
ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ»,**

Львівський національний університет природокористування,

18 квітня 2024 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ

ПРОГРАМА

*III Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції*

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ
ТА ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
УКРАЇНИ**

18 квітня 2024 року

ЛЬВІВ

Секція

Економічні, екологічні та соціальні аспекти туристично-рекреаційної діяльності

ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Ільницька Олександра, Малакчі Ілля

Одеський національний технологічний університет

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СФЕРИ ТУРИЗМУ ІЗРАЇЛЮ

Ісаєв Павло

Львівський національний університет природокористування

ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТЕРИТОРІЇ ЯВОРІВСЬКОГО РАЙОНУ

Калитовська Юлія

Львівський національний університет природокористування

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ТУРИЗМУ З УМОВАМИ ЗБАЛАНСОВАНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ ЕКОСИСТЕМ

Катуніна Ілона

Херсонський державний аграрно-економічний університет

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ І ФОРМУВАННЯ ПРИНЦИПІВ ЕКОСВІДОМОГО СТАВЛЕННЯ ДО НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Кобринчук Дарія

Львівський національний університет природокористування

РЕАЛІЗАЦІЯ ПОТЕНЦІАЛУ МІСТА ЛЬВІВ НА ТУРИСТИЧНОМУ РИНКУ

Кобринчук Дарія

Львівський національний університет природокористування

АНАЛІЗ ПАРКОВИХ ЗОН м. ОДЕСА: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ТЕРИТОРІЙ ВІДПОЧИНКУ ТА ЗЕЛЕНИХ ЗОН

Кузьомська Катерина

Одеський національний технологічний університет

РЕКЛАМНА КАМПАНІЯ ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО ТА ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

Павх Олег

Львівський національний університет природокористування

СТВОРЕННЯ НОВИХ ТУРИСТИЧНИХ ПРОДУКТІВ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ФГ "ПАН БІЛАН" НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТА ПРОСУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Трофімова Дар'я, Ганагін Артем

Одеський національний технологічний університет

Ільницька Олександра
Малакчі Ілля
Одеський національний технологічний університет

Науковий керівник:
Наталя Добрянська, д.е.н., професор, зав.кафедри туристичного бізнесу та рекреації

ЗЕЛЕНИЙ ТУРИЗМ ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

Зелений туризм, також відомий як екологічний туризм або еко-туризм, виступає важливою складовою економічного розвитку з численними перевагами. Ця форма туризму спрямована на збереження природи та відновлення екологічно чистих регіонів, пропонуючи туристам можливість насолоджуватися природними красотами без шкоди для середовища.

Зелений туризм можна визначити як:

Екологічно орієнтований туризм - це форма туризму, що акцентується на збереженні природи та довкілля, мінімізації негативного впливу на природні ресурси та сприянні збереженню біорізноманіття.

Туризм, спрямований на розвиток екологічно чистих регіонів - це форма туризму, що підкреслює значення відвідування та розвитку місцевостей з незагрозливим впливом на природу та місцеві екосистеми [1].

Спосіб подорожувати, який акцентується на екологічних принципах - це концепція туризму, яка підкреслює важливість екологічної освіти, енергоефективності та використання відновлюваних джерел енергії під час подорожей та проживання.

Подорожі, спрямовані на вивчення та збереження природних та культурних ресурсів - це форма туризму, що спонукає туристів до активної участі в охороні природи, збереженні традиційних культур та способів життя місцевих спільнот.

Напрями, які підкреслюють важливість зеленого туризму для економічного розвитку:

1. Розвиток інфраструктури зеленого туризму, такої як національні парки, еко-готелі та екскурсійні маршрути, сприяє створенню робочих місць у сільських та природних областях.

2. Туристичні витрати на проживання, їжу, екскурсії та інші послуги приносять доходи місцевим громадам, сприяючи їхньому економічному зростанню та покращенню якості життя [2].

3. Зелений туризм сприяє збереженню культурної спадщини, оскільки туристи цінують автентичність та традиції місцевих спільнот.

4. Збереження природних ландшафтів та екосистем, що приваблюють туристів, допомагає зберегти біорізноманіття та забезпечує місцеві середовища засобами для життя та розвитку.

5. Зелений туризм привертає інвестиції у створення екологічно чистих технологій та інфраструктури, що сприяє розвитку нових інновацій та підвищенню конкурентоспроможності регіонів [3].

Отже, зелений туризм має великий потенціал як засіб забезпечення економічного розвитку, при цьому сприяючи збереженню природних ресурсів та покращенню якості життя місцевих громад.

Досвід Європейського Союзу у розвитку зеленого туризму може бути важливим джерелом навчання для України. Основні напрями, на які варто звернути увагу:

1. Європейські країни активно інвестували у створення екологічно чистої інфраструктури для зеленого туризму. Це включає в себе розвиток велосипедних та пішохідних маршрутів, облаштування еко-готелів та кемпінгів, а також використання енергоефективних технологій у готелях та інших туристичних закладах.

2. ЄС сприяє розвитку зеленого туризму шляхом заохочення до збереження та відновлення природних та культурних ресурсів. Це може бути досягнуто шляхом створення національних парків, заповідників, а також заохочення до утримання та реставрації історичних пам'яток.

3. Європейські країни встановлюють строгі екологічні та культурні стандарти для туристичної діяльності, щоб забезпечити збереження природи та місцевих спільнот. Це може включати в себе обмеження кількості туристів у природних регіонах, контроль над використанням літаків та інші заходи.

4. ЄС активно просуває свої природні та культурні ресурси через маркетингові кампанії, спрямовані на привертання уваги туристів до зелених туристичних об'єктів та регіонів.

Перенесення цих практик та стратегій до українського контексту може сприяти розвитку зеленого туризму в країні, створюючи нові можливості для економічного розвитку, збереження природи та культурної спадщини.

Існує кілька стратегій, які можна використовувати для розвитку зеленого туризму:

Розвиток зеленого туризму повинен базуватися на стратегіях збереження природних ресурсів, включаючи ліси, водні ресурси, морські екосистеми та біорізноманіття. Це може включати створення національних парків, заповідників та інших захищених територій, а також впровадження екологічно чистих практик управління.

Важливо створювати стратегії, які сприяють сталому розвитку місцевих спільнот, забезпечуючи їм економічні можливості, підтримуючи традиційні промисли та культурні практики, інвестуючи у місцеву освіту та інфраструктуру.

Важливо впроваджувати енергоефективні технології та використання відновлюваних джерел енергії у туристичній інфраструктурі, такі як готелі, кемпінги та транспортні системи.

Стратегії зеленого туризму повинні включати програми екологічної освіти та усвідомлення для туристів, місцевих жителів та туристичних підприємців. Це допомагає підвищити свідомість про екологічні питання та збереження природи.

Важливо стимулювати інновації у зеленому туризмі та підтримувати дослідження, спрямовані на розв'язання екологічних проблем та покращення сталості туристичного сектору.

Ці стратегії мають на меті забезпечити збалансований розвиток туризму, який сприяє економічному зростанню, збереженню природи та підвищенню якості життя місцевих спільнот.

Бібліографічний список:

1. Бруч В., Галиш Н. Сталий розвиток туристичної індустрії: екологічний та статистичний вимір. *Економічний аналіз*. 2020. Том 30. № 4. С. 23–30.

2. Стратегії сталого розвитку в туризмі та готельно-ресторанному бізнесі: можливості і проблеми запровадження в Україні : кол. монографія [Електронний ресурс] / за ред. д-ра іст. наук, проф. Чепурди Г. М.; Черкас. держ. технол. ун-т. Черкаси : ЧДТУ, 2021. 189 с.

3. Гапоненко Г., Євтушенко О., Шамара І. Пріоритетні напрями забезпечення сталого розвитку туризму України в умовах пандемії. *Бізнес Інформ*. 2021. № 5. С. 227–235.

Презентація результатів наукових досліджень до КРБ

1

★

Міністерство освіти і науки України
Одеський національний технічний університет

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ КАНДИДАТА

на тему «Зелений туризм як складова економічного розвитку регіону СС для України»

Забірченко
Ірина Ігорівна
3 курсу, група МТ-51

Керівник: кандидат ТБ на Р,
д.е.н., професор
Добротинська Н.А.

2

★

Метою виконання роботи є вивчення та аналіз досвіду Європейських країн у сфері зеленого туризму з метою виявлення найкращих практик, які можуть бути використані для стимулювання економічного розвитку та сталого зростання в Україні.

Об'єктом дослідження є зелений туризм як складова економічного розвитку, який включає природні ресурси, ландшафтні та інші аспекти туризму.

Апробація результатів наукового дослідження. Окремі висновки наукового дослідження було викладено та апробовано на III Всеукраїнській студентській науково-практичній конференції «Актуальні питання агропродовольства та туризму в контексті сталого розвитку України», яка відбулася 18 квітня 2024 року в Львівському національному університеті агропродовольства. Тематика тему «Зелений туризм як складова економічного розвитку» знає до публікації.

3

★

Стані інтеграційного розвитку сільського туризму

Умови інтеграції у туризм	Інтеграційні процеси	Інтеграційні результати	Інтеграційні перспективи
Інтеграційні умови	Інтеграційні процеси	Інтеграційні результати	Інтеграційні перспективи
Інтеграційні процеси	Інтеграційні результати	Інтеграційні перспективи	Інтеграційні умови
Інтеграційні результати	Інтеграційні умови	Інтеграційні перспективи	Інтеграційні процеси
Інтеграційні перспективи	Інтеграційні процеси	Інтеграційні умови	Інтеграційні результати

4

★

Спільні та відмінні характеристики сільського зеленого туризму, агротуризму та екотуризму

Характерні особливості	Сільський зелений туризм	Агротуризм	Екотуризм
Місце досліджень	Сільська територія	Сільська територія	Територія природних парків, заказників, лісових та природних пам'яток
Місце агропродовольчого туризму	Будівельного господаря	Ферма	Садина, лісовий, плантація, господарство природи
Мета відвідувачів	Відпочинок від галасу міста, освітній аспект, екологічна та культурна традиція	Знання у галузі сільського господарства	Знакомство з життям природи та збереження довкілля

17
★

Проект Центру зеленого туризму в Б-Змістрівському районі Одеської області МТБ «Туристична компанія»

Висновки про стан розвитку туризму і територіальну інтеграцію території:
Роль і значення території. Територія, що лежить на межі між Одещиною і територіями інших регіонів України, має велике значення для розвитку туризму.

18
★

Польова територія оздоровлення

Висновки про стан розвитку туризму і територіальну інтеграцію території:
Роль і значення території. Територія, що лежить на межі між Одещиною і територіями інших регіонів України, має велике значення для розвитку туризму.

Особливості території: - Висока екологічна цінність, наявність природних ресурсів, які можна використати для розвитку туризму.

19
★

СПІРАТИ РЕЗУЛЬТАТ - УМКАЛЬНА ІЗІМСІРНА ДЕСТИНАЦІЯ НА ПІВНІОДНІ ТЕРИТОРІЇ, ЩО ОСОБЛИВО ОХОРОНЯЄТЬСЯ

ЕТАП 1. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ПІДСУПРОВАХОВОГО ВОРОТЦІВ	ЕТАП 2. РЕАЛІЗАЦІЯ КЛЮКОВИХ ПРОЄКТІВ	ЕТАП 3. СТІЙКО РОЗВИТОК ТЕРИТОРІЇ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення місця розташування території 2. Детальний план території 3. Екологічний моніторинг 4. Проект Центру зеленого туризму 5. Планування розвитку територіальної громади 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проєктування, будівництво і експлуатація інфраструктури об'єкта (забезпечення екологічності території) 2. Проєктування, будівництво і експлуатація інфраструктури об'єкта (забезпечення екологічності території) 3. Інформаційна територія екологічного розвитку 4. Проєктування, будівництво і експлуатація інфраструктури об'єкта (забезпечення екологічності території) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Максимально повне використання території на території об'єкта 2. Перевірка екологічності території на території об'єкта 3. Проєктування, будівництво і експлуатація інфраструктури об'єкта 4. Екологічний моніторинг

20
★

ЕТАП 1. РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ ПІДСУПРОВАХОВОГО ВОРОТЦІВ

1. Визначення місця розташування території
2. Детальний план території
3. Екологічний моніторинг
4. Проект Центру зеленого туризму
5. Планування розвитку територіальної громади

Центр зеленого туризму – комплекс споруд, які виконують мобільні функції діяльності. Функціональний призначення та надання сфери послуг, що забезпечують екологічний туризм.

21
★

Цільові групи послуги

22
★

Ефективність проекту

Економічні вигоди:

- створення нових робочих місць
- привабливі інвестиції
- збільшення обсягів експорту
- збільшення обсягів імпорту
- збільшення обсягів експорту
- збільшення обсягів імпорту

Соціально-економічний вплив:

- створення умов для відпочинку та садоводства населення, туристів, відпочивальників у селі
- створення баз для відпочинку та садоводства людей з обмеженими можливостями

Соціально-економічний вплив: підвищення економічного використання цінних природних ресурсів за умов збереження їх природного потенціалу

23
★

Проект Центру зеленого туризму в Б-Дністровському районі Одеської області

24
★

Принципова зусилля зрозуміти і зрозуміти ситуацію і вийти за межі своєї країни. Потрібно розробити новий веб-сайт за допомогою маркетингу. Створити веб-сайт, розробити сайт — 150 000 гривень. Оплата роботи маркетингових (виробляти соціальні мережі, розробити маркетингові рішення, створити рекламні матеріали) складе 50 000 гривень, на місяць. Загалом сума витрат буде 200 000 гривень.

Важливо, вимагається розробити у фінансуванні. Тим самим зрозуміти маркетинг і зрозуміти ситуацію.

25

НАПРЯМИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТУРИСТИЧНОЇ ФІРМИ

- ПЛАНУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З МЕТОЮ РЕГУЛЮВАННЯ ВІДВІДУВАНЬ ОБ'ЄКТІВ ЕКОСИСТЕМ
- СТВОРЕННЯ ДОДАТКОВИХ АТРАЦІЙ – МУЗЕЇВ, ЕКОЛОГІЧНИХ ФЕРМ, ВІЗИТ-ЦЕНТРІВ, ТЕМАТИЧНИХ ЕКСПОЗИЦІЙ
- ВИКОРИСТАННЯ ЕКОЛОГІЧНО БЕЗПЕЧНИХ ВИДІВ ТРАНСПОРТУ
- РОЗБУДОВА ТУРИСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ РЕГІОНУ
- ЗАСТОСУВАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ, ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТИХ ПРОДУКТІВ В ХАРЧУВАННІ ТУРИСТІВ

26

Яка користь Б-Двістровському району?

- Збільшення потоку туристів, які витрачають в межах району свої гроші
- Доповнення іміджу району ще одним брендом
- Площадка для виконання державної культурної політики

27

Хто ще отримає вигоду від проєкту (стейкхолдери)

- Місцеві мешканці – матимуть додатковий підрібок, надаючи послуги туристам; крім того, матимуть можливість урізноманітнити своє дозвілля
- Наукова спільнота – матиме базу для проведення досліджень (*Вчені: біологи, зоологи, фахівці з ботаніки та медичної реабілітації*)

28

Нова ідеологія туриста: "Ми не хочемо це побачити, ми хочемо це запити!"

**ДОПОВІДЬ ЗАКІНЧЕНО!!!
ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!!!**

БЕРЕЖІТЬ НАВКОЛИШНЄ СЕРЕДОВИЩЕ!!

Перевірка тексту на плагіат

Кваліфікаційна робота бакалавра.

Тема: «Зелений туризм як складова економічного розвитку: досвід ЄС для України»

Засіб перевірки

Унікальність по фразам >50 %

Унікальність по словам >50 %

my.plag.com.ua/file/75f547RYf-ONTU-QWB-242-2024-ILNYTSKA-O-R-TP-docx

Plag

ЗАВАНТАЖИТИ

Перевірка на плагіат

AI content check **новинка**

Мої замовлення

Редагування

Видалення плагіату

Платежі

Helpdesk

БЕЗКОШТОВНІ КРЕДИТИ
Отримайте 0.20 за вхід

Ми нещодавно поновили звіти. Ви можете повернутися до попереднього варіанту, натиснувши на цю позначку.

ONTU_QWB_242_2024_ILNYTSKA...

Подібність: 11%
Ризик плагіату: **Найвищий**
Перефразування: 1%
Неправильні цитування: 0%
Збіги: 74

1 2 3 ... 31 32 33

Міністерство освіти і науки України

Одеський національний технологічний університет

Факультет

Технології вина та туристичного бізнесу

1	pdatu.edu.ua	2%
2	ekmair.ukma.edu.ua	1%
3	ekmair.ukma.edu.ua	1%
4	card-file.ontu.edu.ua	1%
5	ekmair.ukma.edu.ua	1%
6	docplayer.net	1%
7	docplayer.net	0%
8	inup.edu.ua	0%
9	card-file.ontu.edu.ua	0%
10	card-file.ontu.edu.ua	0%

Здобувач-дипломник _____

Ільницька О.Р.

Керівник роботи _____

Добрянська Н.А.